

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 4-hasdos peit sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyitási peit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és csanádi egyetemi
 vasutak palotájában:
TELEFON-SZÁM: 3379
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Révész
 Társaság.
 József főherceg-utca 26.
TELEFON-SZÁM: 181

Arad, 1913.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szombat, február 1

Mai számunk főbb közleményei:

- Szélhámosság a fogtechnikusok vizsgáin.
- Titkos tanácsosok Lukács László ellen.
- Osztrák képviselők a behívott tartalékosokért.
- Drinápoly utolsó diplomáciai védelme.
- Munkás-lázadás a fumei torpedó-gyárban.
- A kibukott igazgatósági tag bosszuja.
- Hétfőn kezdődik az új háború.
- Pallós Ignác áldozatai.
- Tarkaságok.

Színházak krízise.

Arad, január 31.

Minden elmulik ezen a világon: már a színház se jó üzlet. Zilahy Gyula a színház-irányítók legkövérebb állomásán, Debrecenben, fizetésképtelenné lesz és a hitelezők kezére juttatja a színházat. Komjáthy Gyula Kassán fölmondja a színházhoz való barátságot, a számadásából kimutatva, hogy a mióta a mozik konkurálnak vele, hatvan-ezer korona hiányzik az évi jövedelméből. Szegeden a város levonja a huszezer koronás szubvenciót, és nyilvános pályázatot hirdetve, annak készülni kiadni a színházat, aki az elmaradt szubvenció mellé a legnagyobb bért fizet a színházért. Mindezek, mintha illusztrációk lennének Szendrey Mihály aradi kesergéseiből, amelyek hatása alatt a város kénytelen volt a nyári színház bérét elengedni neki.

A közvélemény kénytelen kivetkőztetni az ujkori krözusok fogalmából a színház-irányítót. A színész nem látja benne a tökélyt, a kitől az akontók boldogságának megadása függ, és a publikum nem fogja szidni, hogy kilopja a zsebéből a drága

helyarákat, anélkül, hogy ellenértékül tiszteletes diszleteket és jól játszó naivát adna. Az iskolaév végén pedig megjelenik a nyilvános föl hívás: szülők, ne adjátok a színház-irányítói pályára gyerekeiteket!

Ha nem is találkoznának az esetek, — egyéb jelek is azt mutatják, hogy a színház-irányítás a vidéken csapugyan veszt a jövedelmező voltából. A fővárosban is mintha pihenőt tartana a színház-irányítási láz: a vidéken pedig a színházak jövedelme csökken. Az okok között kétségtelenül nem utolsó, amire Komjáthy hivatkozik: a mozik versenye. A mozik nem hódítják el egymás szubretjeit, nem licitálnak a koloratúr-énekesnők fizetésére, nincsenek a színügyi bizottságok főnhatóságának alárendelve, nem riasztják el közönségüket a szigorú kritikák: szóval, az olcsóbb üzemköltség mellett száz és egy előnyük van a színház fölött. A mozikon kívül azonban egyéb baja is van a színházaknak: az, hogy a rezsi-jevről-évre drágább, a mivel szemben az idén vélellenül a publikum is a megrosszabodott anyagi viszonyaihoz szabja és mérsékli a művelészetet és a művészet pártolást.

Amikor egy üzlet nem rentábilis — a színház fölött való elmélkedésben sokkal hamarabb jutunk az igazsághoz, ha az üzleti oldalát nézzük a dolognak, mintha művészeti és etikai nézőpontokat keresünk, — akkor kétféle módon próbálnak rajta segíteni. Vagy a jövedelmeket kell fokozni, vagy a kiadásokat apasztani. Más esetekben joggal lehetne mondani: nyujtson a direktor többet, jobbat, szebbet, legyen szive

reszkirozni, akkor majd nagyobb publikuma lenne. Meg se hallgatjuk a színház-irányító védekezését, hogy de igenis, ő teszi ezt. Ma azonban föl lehet tenni, hogy akiket a nehéz viszonyok, a megszorult jövedelem tart vissza a színházról, azok akkor se mennének, vagy mehetnének, ha jobb erők, szabatosabb rendezések és plasztikusabb diszletek lennének fölfedezhetők a színházban. A mód tehát mégis: a kiadások csökkentése.

Természetesen: ez se történhetik a művészi érték és a közönség élvezetének ellenére. De történhetne valami más módon, — akármennyire kivihetetlennek látszik is az. A vidéki színházak kiadásait az operett naggyá, hogy kell tartaniuk egy operett-személyzetet, egy drámai személyzetet, ezek mellett pedig külön operai vagy népszínműi erőket. Az operett-személyzetnek jónak, lehetőleg elsőrangúnak kell lenni a drámai személyzetnek hasonlóan mert ha az egyik nem jó, a közönség a másikat feledjük el, a színügyi bizottság is joggal zugolódik.

Ez drága, majdnem drágább mint egyes budapesti színházak költségvetése, mert azok, ha a star-okat drágábban fizetik is, csak egy-egy műfajból van azokra szükségük.

A vidéken is talán olyasformán kellene szervezni a dolgot, hogy lennének operett (és népszínmű) társulatok, és drámai társulatok. Miután pedig a publikum mind a kettőt kívánhatja, két-két színház-irányító közös operett- és drámai társulatot tarthatna, s a szezon felében az egyiket, a másik felében a másikat játszathatná.

Evelin.

— Kis regény három strófában. —

Írta: Barta Lajos.

Hosszunapkor a zsidók halványak és sápadtak a bőjtől; az asszonyok, a leányok és gyerekek biralmát szagolgatva sétálnak a templom körül. Olyankor már kora ősz van, de többnyire még szép az idő, melázza fénylik és szelíden almodozik minden, ami az eget alatt van.

Baumann is megérkezett Lipováról; már finnép előtt való délután korán megjött. Hosszunap előtt délután van a vacsora, hogy mikor az emberek a kora esti időben a templomba mennek, már túl legyenek rajta. Azután huszonnégy óráig, amíg másnap este az első csillagok ki nem bujnak, nincs étel, nincs ital. Az különben tudnivaló volt, hogy Baumann itt lesz hosszunapra, mert az ujévi kétnapos finnépre is ott volt; Heislerékhez szállt meg a nagykorcsmában, ahol máskor is lehetett szobákat bérelni, kosztot pedig, akármikor jött akárki idegen, mindenkor kaphatott.

Azért lehetett előre tudni, hogy Baumann ott lesz hosszunapra, mert a kétnapos ujévre is ott volt; mert azt az emberek egy helyen töltik. Volt ugyan neki a dárdai templomban öröklött ülőhelye az apjáról, de még a tavaszkor, amikor első egypárszor járt Heisleréknél, azt mondta németül Heisler Evelinnek:

— Becsületszavamra, kisasszony, itt lesznek magunknál a nagy ünnepek; itt bérlek magam-

nak a templomban ülőhelyet; amibe kerül — kerül. Még ha az apám ősi helye tőresen marad is a dárdai nagytemplomban, mert nem lesz, aki az árát meg tudja fizetni.

Evelin akkor nagyot nevetett Baumann szemeibe:

— Nagy bolond maga, ha ilyesmit csinál! — mondta neki nyiltan.

Baumann, aki gazdag volt és künn a világban igen tekintélyes, megütödé nézett rá: a szemé szomorú volt, vágakozó és sóvár nedveség csillámlott rajta, de azért valami büntető szigorúság is lövölt belőle:

— Hogy mondhat ilyet, Evelin kisasszony egy embernek, aki már ebben a korban van!

De Evelin olyan volt, mint valami nyegle ördög:

— Épen azért! — mondta Baumannnak és szemében piciny, bántó tüzek ugráltak szikrázva.

— Azért, mert megteszem, amit a szívem mond nekem?

— Vén kecske is megnyalja a sót! — pajkosan, csufondárosan felnevetett és egy nagy ugrással künn volt Evelin a szobából.

A fehér abroszon akkor apró zsemlehejcskák feküdtek, fénylettek, mintha valami safrányból való tükörnek a szilánkjai lennének. Baumann magára maradt, gondolkodott, az abroszra meredt, hosszu, sovány ujjával felszedte a safrányszínű morzsákat, aztán megint eldobta őket.

Evelin kiment a konyhába, ahol toloszéken meleg kendővel a lába körül gubbasztott a beözönlő napfény kéve előtt beteg, csuzos édesanyja.

— Halja, anyám — szolt neki Evelin —, mit beszél odaát az a vén bolond! Hogy az én kedvemért idejön a nagy ünnepekre!

— Hagyd el, leányom! Az nagyon gazdag ember.

— Sohsem láttam még gazdagban ilyen utálatos pofát. Mindig meg akarja fogni a zsebtelen a kezemet! Pfüj! Olyan a keze, mintha csiga-bigát fogna az ember. Egyszer olyat ütött a kezére, hogyha így megundorít, hogy megemlégeti, amíg él!

— Hagyd el, leányom! Ne csinálj ilyent, az egy nagyon gazdag ember. De pedig már tíz-hétnyelc éves vagy!

Evelin akkor trillálni kezdett, ahogyan már szokása volt, amikor valamit, mint egy válogatos békát a hűség és beseppeltek, le akart trillálni magáról: Trillala, trillala, trillala, trillala!

A társaságban a nagy ünnepekre! Tamara és Ajjász Baumann urát Mit gondolt kedvesem, hág esél mégis valamit megmondani?

— Hát akkor adja ide nekem a legjobb és legdrágább helyet, ami csak itt, a maguk templomában kapható.

Ennek, a költség-megtakarításon kívül az az előnye is lenne, hogy az előadások jobbak, összevágóbbak, betanultabbak és gondosabban rendezettek lehetnének, mint most. És hogy a közönség nem unná meg, hogy a szezon nyolc hónapjából négyen keresztül csupa zenés, azontul csupa prózai előadásokat hallgatna? Nem. A fővárosi zenés színházainak például állandó publikuma is van, a mely tízszer is megnézi az Évát, és a Vígsház törzsei se panaszkodnak az egyhangúság miatt. E mellett pedig úgy a zenés, mint a drámai társulatnak módjában lenne a maguk kereteiben is változatos nyújtani.

Töprengő, gondokban küzdő színház-direktorok: álljanak meg egy laikusnak ez egyszerű ötleténél. Háttha ez menti meg a vidéki színházakat a krizistól, a mely agylátszik, egyre közelebb-közelebb ijesztget.

Szélhámosság a fogtechnikus vizsgáknál

— Antal egyetemi tanár feljelentése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 31.

Körülbelül három hónappal ezelőtt a belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amelyben utasítja a fogtechnikusokat, hogy az 1913. év végéig az általa kinevezendő bizottság előtt vizsgálatot kötelesek tenni, mert különben nem végezhetnek fogtechnikusi munkát. Azóta a belügyminiszter kinevezte a vizsgáló bizottságot és annak elnökévé Antal János egyetemi magántanárt, az irgalmasok kórházának főorvosát nevezte ki. A belügyminiszternek ezt a rendeletét néhány ember szédelgésre használta föl, a mi most pattant ki Antal János egyetemi tanár feljelentése révén, melyet a rendőrségnél tett.

Antal János, a vizsgáló bizottság elnöke följelentésében elmondja, hogy tudomása szerint Barna Izidor a fogtechnikusok országos szövetségének volt elnöke több fogtechnikusnak megígérte, hogy rövid terminust eszközöl ki számukra a bizottságnál, sőt keresztülviszi azt is, hogy sikerülni fog a vizsgálatuk. A fogtechniku-

sok közt köztudomású volt, hogy a bizottság, de különösen annak elnöke nagyon szigorú s Barna ígérete címén több fogtechnikustól kisebb nagyobb összeget fogadott el. Ha a jelölt vizsgálata sikerült, a pénzt megtartotta, ha nem, visszaadta.

Antal tanár a följelentésében azonban csak egy konkrét esetet hoz fel és ez Nagy Jenőnek az esete, a ki ezeröttszáz koronát kötött le a vizsgálat sikerének esetére Barna Izidornak. Mivel Barna Izidornak a bizottságra semmi befolyása nem volt és mivel a bizottságnak úgy elnöke, mint egyes tagjai távol állottak még a gondolatától is annak, hogy Barna befolyást gyakorolhatott volna rájuk, a jelölt a vizsgálaton megbukott. Nagy Jenő ekkor visszakövetelte pénzét, a mit Barna eleinte nem akart megtenni és csak később adta vissza, a mikor az ügy már nagy hullámokat vert föl, de ekkor már többen tudtak a manipulációról és tudomást szerzett róla az elnök is. Barna Izidor állítólag egész sereg ilyen dolgot vitt véghez.

Antal Jánosnak ezenkívül még az is feltűnt, hogy az utóbbi időben tömegesen jönnek a fogtechnikusok Budapestre vizsgázni és most már nem Barna Izidornak, a fogtechnikusok országos szövetségének volt elnökének, hanem Róna Imrénének, a mostani elnöknek a közbenjárását kéri, mint a ki jó viszonyban van a vizsgálóbizottsággal. Róna kijelentette a vidéki vizsgázók előtt, hogy ő semmit sem tud tenni érdekükben, hanem Hirsch V. Mór fogtechnikushoz utasította őket azal, hogy ez majd kioktatja őket a kérdésekről, mert jól ismeri a vizsgálat anyagát.

A mikor ezek Hirschnél jelentkeztek, ez ivet tett eléjük azzal, hogy Róna érdemeit meg kell jutalmazni, vegyenek neki ajánlékot, a erre a célra írjanak alá bizonyos összeget. Az adományozandó összeg nem lehet kisebb 100 koronánál.

A rendőrség ebben az ügyben kiderítette, hogy Hirsch valóban Róna számára gyűjtött ajándékokat. Rónának ugyanis nagy érdemei vannak abban, hogy a fogtechnikus kérdést rendezték és ezért akartak neki nagyobb ezüst koszorút venni.

A harmadik visszaélés, amely Antal dr. följelentése folytán derült ki, a következő: Mucsik Pál dr. az Irgalmasrend kórházának orvosa, Görög nagyszabeni fogtechnikustól kétezer koronát

vett fel azzal, hogy átsegíti a második vizsgálatán. Görög ugyanis már az első vizsgálaton megbukott. Mucsik azonban nem tudta vállalni kötelezettségét teljesíteni.

A rendőrség ebben az ügyben megállapította, hogy Mucsik nem azért kapott kétezer koronát, hogy befolyása révén a jelöltet keresztülvigye a vizsgálaton, hanem ezt az összeget honoráriumként kapta, mert Görögöt a vizsgálat előtt hosszabb ideig oktatta.

A rendőrség, amely ebben az ügyben még több tanut hallgatott ki és folytatja a nyomozást, ma a következő jelentést adta ki:

Egyes lapok Barna Izidor fogtechnikus és társai ellen család címen folyamatba tett nyomozásról írnak és a többek között arra utalnak, hogy ebben az ügyben egy belügyminiszteri segédtitkár is, akinek a nevet a rendőrség titokban tartja, kihallgatott a rendőrség, sőt az ellene összehalmozódott terhelő adatok folytán már őrizetbe is helyezte. A rendőrség az igazság érdekében kijelenti, hogy ebben az ügyben belügyminiszteri segédtitkár, sem más miniszteri hivatalnok egyáltalában nem szerepel még tanu minőségben sem. Ami az ügy érdemét illeti, erre nézve a nyomozás érdekében a rendőrség érdemleges adatokat még nem közölhet. Annyi tény, hogy eddig három ember ellen indult meg a nyomozás, akik az eddigi adatok szerint egyes fogorvosi funkciókat teljesíteni akaró és így vizsgálatra kötelezett fogtechnikusoktól azzal az ürüggyel, hogy a szükséges képzéshez hozzásegítik őket, kisebb-nagyobb pénzösszeget csaltak ki. Amint a nyomozás befejezést nyert, a rendőrség a bűnügy részleteit készséggel a nyilvánosságra bocsátja.

Fejérváry báró eskütétele. Bécsből jelentik, hogy ma délelőtt tizenegy órakor a király Schönbrunnban Fejérváry Géza báró gyalogsági tábornok, a magyar királyi nevesi testőrgárda kapitányának eskütételét fogadta. Az ünnepies aktusnál Montenuovo herceg főudvarmester, Hazai báró honvédelmi miniszter, Csekonicz András gróf zászlós ur segédkeztek. Az eskümintát Vértessy Géza államtitkár olvasta föl. Az eskü után a király József Ferdinánd, Herrik Ferdinánd királyi hercegeket és Augustus királyi hercegnőt fogadta kihallgatáson.

— Az nyolcvan forint, kedves Baumann!
— Az nem numerál, kedves Lézer Lángom.
— És maga otthagyja Dárdát, azt a szép, nagy templomot, az apai helyet?

— Céлом van vele, kedves Lézer Lángom! Most mindjárt ki is fizetem a szék árát.

— No, — mondta Lézer Láng, — mi mindenesetre nagyon örülünk annak, hogy ilyen előkelő és tekintélyes ember lesz köztünk az ünnepre.

Kicsiqy, kövér ember volt Lang Lézer, a templom gondnoka, elől két foga hiányzott és mikor nevetett, kis, selypes hengok fújtattak ki a hiányos foga és a petyhüdt ajka közül. Most is nevetett egy csopót, megértően, szelíd jóakarattal, mert tudta, miben sajtikal Baumann. Akkor felémelte fekete rájáju cvikkerét, mely nagy, kerek hasa fölött pihent és a nyakába volt akasztva vékony, finom kis aranyzsinóron, ugyanott, ahol a keskeny fekete nyakkendője, amelyet régi zsidók és református falusi; papok viselnek ma is, gyengéd, kis csokorba volt kötve; aztán beírta egy nagy könyvbe, hogy az első sorban a jobb sarok a lipovai Baumanné a nagy ünnepekre; a nyolcvan forint már ki is van fizetve.

Egymásra néztek, aztán a szemük olyan hamisan fénylett, mintha ugyanarról a lopott fürtről ennének édes és friss szőlőt...

A becsinált csirkével és a süteménnyel már készen volt Evelin, mikor hosszunap előtt kora délután megjött Baumann. Ő maga hamar leszállt a könnyű, sárga csészáról és személyesen vette le azt az aranyhimzett, sötétkék selyemzacskót, melyben thalimza, fehér bőjtű kaf-

tánja, aranysegélyű kis selyem sapkája és az imádkozáshoz való bőrszajak voltak. Fehér por-köpenyegben volt, szemöldöke beesett, himlőhe lyes arcán a ritkás oldalszakála is teleragadt porral, magas, hajlott orra, mintha éhes és szomorú lett volna.

Evelin épen a széles ambitus lépcsőin állt, a nagy iv alatt, amik a hatalmas, vaskos oszlopok fölött homorultak öten egy sorba.

— Kézét csókolom! — köszönt Baumann, — magának is hoztam valamit, kedves gyermekem.

— Ezt nem adom senki másnak a kezébe, — szölt le a csészáról Marjanovich Marjan, Baumann kocsisa. — egész uton az ölemben tartottam, sok bajom volt vele, de úgy vigyáztam rá, mintha üvegből lenne.

Akkor leadott Evelinnak egy egész új füles kosarat, mely tojás formájú volt, a közepén keité volt osztva és finom, fehér gyolccsal leköttve. Evelin kibontotta a kosarat: kövér birsalmák pihentek a kosár egyik feleben; minden birsalmának volt picinke szára és minden száron diszlett két-három picinke, még egész friss levél; a viaszkos, meleg, sárga szín és a még friss zöldeske nagyon illettek egymáshoz. A birsalmák, mintha spró állatkák lettek volna, amelyek ott aludtak eddig a fehér takaró alatt és hogy a világosság rájuk dőlt, kinyitották volna zöld szemüket és ugyanakkor csak úgy dőlt ki a gyolccsvázontakaró alatt megfűledt, érett, terhes, fanyarkásan zamatos illatuk.

A kosár másik felében drága muskatályszőlő szőke aranylása dagadt a kövér szőlőszemekben, amik a gazdag gerezdeken úgy virultak, mint sok duzzadt, csókra érett, drága, meleg asszonyszáj!

— Ugy e, hogy jól tudtam rájuk vigyázni! — mondta büszkén a kocsis, Marjanovich Marján és a derűs, kék szeme, amely nyugodt és meleg volt, mint az ég kora júniusi delelőtől, csendesen ragyogott, ahogy a szőlőre és a birsalmára nézett.

Marjanovich Marján csak úgy szellősen, de féléren volt; erős, durva vászonból való gatyában és derében csak libegő ingben, amelyiknek színes cífrasággal volt kihimezve a válla; lábán bocskor volt és ha hajladozott, inge és gatyája között kilátszott sötétbarna, erős, állatias teste.

A gyönyörű gyümölcsre semmit sem szólt Evelin.

— Maga sokác? — kérdezte Marjántól.

— Az vagyok, kisasszony!

— Hogy van az, hogy maga nem visel hosszú haját, mint a többi sokác?

— Mert hat évig voltam valahol, ahol le szoktattak erről.

— Hát magyarul hol tanult meg ilyen szépen?

— Vácon, a fogházban.

— Maga be volt zárva?

— Bizony, be voltam, drága, szép kisasszony.

— Miért volt bezárva?

— Mert megöltém valakit

— És kit?

— A feleségem.

— Miért?

— Mert mást szerettem, nem engem.

— Érdekes! — mondta Evelin és megindult a kosárral, a birsalmákkal és a muskatályokkal a ház felé.

Titkos tanácsosok

Lukács László ellen.

— A választójog tárgyalása ellenszék nélkül. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, január 31.

A politika levegője tele van azzal a gondolattal, hogy legközelebb kormányváltás várható. És a dologban az a legérdekesebb, hogy ezeket a híreket nemcsak az ellenzéki körökben kolportálják, hanem beszélnek róla a kormányt támogató többségi pártban is. A hírek kolportálói — munkapárti vélemény szerint — az időpontban tévednek, amelyre a kormány távozását jósolják. Azok, akik a békét akarják, azt hiszik hogy a kabinetváltás kitörése már a legközelebbi jövő kérdése, míg Lukács hívei azt mondják, hogy a kormány a jövő ősz előtt semmi esetre sem fogja elhagyni helyét.

Ezek a politikusok természetesen a külpolitikai bonyodalmak elhúzódására számítanak.

Titkos tanácsosok memoranduma.

A Neues Wiener Tageblatt értesítése szerint ellenzéki körökben az a hír van elterjedve, hogy a kormányban nemsokára személyváltás lesz, amennyiben Lukács László miniszterelnök megvált állásától, mert illetékes helyen is azt hiszik már, hogy csak így állhat helyre a parlamenti béke s csak így lehetne biztosítani a választójog zavartalan tárgyalását. Hír szerint egy előkelő magyar főúr, aki az utolsó időben a politikai mozgalmaktól teljesen távol tartotta magát, nagynevű politikusok titkos értekezletre gyűlték össze, hogy megbeszéljék a módját annak, miként lehetne a mostani kormányt megbuktatni. Állítólag azok a valóságos belső titkos tanácsosok, akik kívül állnak az egyes politikai pártokon, egy memorandumot terjesztenek öfélége elé, amelyben bejelentik, hogy igen nagy bonyodalmak keletkezhetnek abból, ha a választójogi javaslatot az ellenszék nélkül tárgyalják, s ezért jó volna olyan politikust keresni, ki nemcsak a többség, hanem az ellenszék bizalmát is teljes mértékben bírja. Hír szerint Wekerlét tartják ilyen politikusnak, ki közfoglaltságát távol áll az egyes pártoktól és mozgalmaktól s ki minden politikai állásfoglalás nyilvánításától elárkózik és semmi nemű akcióban idáig nem vett részt. A titkos értekezlet döntést még nem hozott, mert nem tudják még, hogy hány titkos tanácsos aláírására számíthatnak a memorandumban.

A harmadik kultuszállamtitkár.

Az igazságügyminiszterre lett Balogh Jenő dr. volt kultuszminiszteri államtitkár helyébe tudvalevőleg Jankovich Béla, jelenlegi képviselőházi al-elnök kerül. Hogy az új katolikus államtitkári ki nevezés miatt zúgolódó protestáns politikusokat is lecsillapítsák, most a minisztertanács egy harmadik kultuszállamtitkári állás szervezését határozta el. Erre pedig — mint megbízható forrásból értesülünk — Kozma Andor képviselő a kormány jelöltje.

Az előmunkás szavazók.

A választójog javaslat — radikális felfogás szériot — különösen a föld embereivel, a gazdasági munkásokkal bánt mostohán, mert csak az előmunkások kapnak választói jogot. A föld népe e közvetlen közérdeklő ügyben kérdést intéztek Szilassy Zoltánhoz, az OMGE titkárához, aki így nyilatkozott:

— Nem hiszem, hogy valami különös visszaélésre adhatna alkalmat a választójog javaslatnak az előmunkásokra vonatkozó szakasza. A gazdának magának érdeke, hogy jó viszonyban maradjon előmunkásaival. Az igazságon kívül előmunkásokká nem nevezhet ki mászt azzal a szándékkal, hogy a kinevezettek választói jogot kapjanak, mert az igazságnak így a többi munkás előtt elvész a tekintélye. Aki ismerős a gazdálkodásban, tudja, mennyire fontos ez a szempont. Elcsapni ugyan elcsaphat a munkaadó bárkit előmunkásai közül, de ez így van mindenféle viszonylatban a földesnek és munkának. De vannak olyan előmunkások,

ahik el nem csaphatók, akik függöltenek a gazdától. Ilyenek az aratógazdák, akik önálló vállalkozók. Egyébként ennél a kérdésnél maximális számításokkal csak mordjuk tízezer szavazóról lehet szó.

Oszták képviselők a behívott tartalékosokért (Küldöttség a Landwehr miniszternél.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, január 31.

A német nemzeti párt, a keresztény szociálisták, a csehek, a lengyelklub és a horvát nemzeti párt kiküldöttei ma jelentek meg Georgi Landwehr miniszternél, hogy a számtalan behívott tartalékos, póttartalékos, továbbá ezek családjainak panaszait tolmácsolják.

A kiküldöttek azt kérték a minisztertől, hogy az eddigi szabadságolásokon kívül ott, ahol az elhelyezési viszonyok megengedik, tovább könnyítsen a behívottak sorsán, különösen pedig lehetőleg nagy számban engedélyezzen rövidebb szabadságolásokat.

Kifejezték azon óhaját is, hogy a behívott legénység és tisztok élelmezése jobb és bővebb legyen különösen Boszniában és Dalmáciában. Azt is kérték, hogy ne legyen szűkkeblű a hívottak családtagjainak kártalanításánál s hogy az erre vonatkozó hivatalos eljárás gyorsíttassék meg. További kérelmük arra irányul: akadályozza meg a miniszter, hogy a behívottak csak igen magas áron kapjanak használati cikkeket s veszen véget az árak emelését célzó spekulációknak.

Georgi miniszter a kérelmekre a következőket válaszolta:

— Különbséget kell tenni azok közt a tartalékosok közt, akiket Bosznia-Hercegovinába és Dalmáciába és azok közt, akiket másutt fekvő csapatokhoz hívtak be. A Bosznia-Hercegovinába, illetőleg Dalmáciába behívott tartalékosok leváltása lehetetlen, mert cda a véderőtörvény 43. és 44. paragrafusának harmadik pontja értelmében az összes évfolyamokat behívták, illetőleg visszaterítették. A többi oszták hadtesteknél, amelyek keretében állománykiegészítés történt, a behívott tartalékosok és póttartalékosok leváltása belefűköznék a véderőtörvény 43. szakaszának 3. és 44. szakaszának 3. pontjába, mert az említett törvény, mely elrendeli, hogy a tartalék és póttartalék részleges behívása úgy és oly mértékben eszközölendő, hogy a fiatalabb sorozási évfolyamok kerüljenek előbb fegyverbe és csak azután az öregebbek. Így megengedhetetlen, hogy a fegyverben álló fiatalabbakat egészben, vagy részben, szabadságolva az idősebbekkel helyettesítsék őket. A többi kéréseket illetőleg a miniszter a hadügyminiszterrel s a reszortminiszterrel tárgyalt már, de ami a behívottak családtagjainak segélyezését illeti, a saját hatáskörében is már megtett mindent.

A honvédelmi miniszter és a képviselők tanácskozása közel egy óra hosszat tartott.

TANÜGY.

(-) Nők az iskolaszékben. Érsekújvárról jelentik: Az érsekújvári izr. hitközség olyképp kívánta volna módosítani a szabályait, hogy az iskolaszék tagjai nők is lehessenek. A kormány azonban a módosítást nem hagyta helyben azzal az indoklással, hogy Érsekújvárnak van elég intelligens férfilakosa is. A hitközség nem nyugszik meg a döntésben, hanem új kérelmet terjeszt fel a kormányhoz.

Drinápoly

utolsó diplomáciai védelme.

— A török kormány választójegyzéke a hatalmakhoz. —

Távirati tudósítás.

Konstantinápoly, január 31.

Drinápoly birtokáért — miután a békés megalkuvás nem sikerült — hátán ismét a fegyverek és ágyuk lépnek akcióba. Az utolsó diplomáciai lépés a Marica-menti ősi város birtokáért az a választójegyzék volt, amelyet az új ottomán kormány tegnap nyújtott át a nagyhatalmaknak. A nevezetes okmány szövege a következő:

Alulírott külügyminiszter tudomásul vette a választójegyzék tartalmát, melyet Ausztria Magyarország, Anglia, Franciaország, Oroszország, Németország és Olaszország nagykövetei e hó 17-én hivatali elődjének átnyújtani szivesek voltak. Az ottomán császári kormány nem vonakodik elismerni, hogy a béke megkötése megfelelő az általános okmányok és érdekeinek és tudatában van annak, hogy kívánatos mielőbb véget vetni a harcoknak, melyet egyáltalában nem idézett föl.

A hatalmak közléstükben szükségesnek tartották a portának azt a tanácsot adni, hogy Drinápolyt engedje át a szövetséges balkáni államoknak és az aegai szigeteket illetőleg a hatalmak gondjaira bízzák azok sorsának eldöntését. A császári kormány kiemelt kívánja, hogy már kétszertelen bizonyítékait adta engedélyező magatartásának azáltal, hogy mérhetetlen áldozatokhoz járult hozzá. Miután Drinápoly olyan város, mely sajátlagos karakterénél fogva elválaszthatatlan össz-függésben van a török birodalommal, a város átengedésének pusztá hirt az egész országban izgalmat idézett elő, mely az előbbi kormány lemondásához vezetett.

Mindazonáltal a császári kormány, hogy legmesszebbmenő tanúságot adja békés érzelmenek, hajlandó a hatalmak óhajának eleget tenni, Drinápolyt ama részét illetőleg, mely a Marica jobb partján van, míg az a folyó balpartján lévő városrészt a mecsetekkel, síremlékekkel és egyéb történelmi és vallási emlékekkel megtartani kívánja. A város eme részének közvetlen ottomán szuverenitás alatt való megtartása a császári kormányra szükségesség, mely alól nem vonhatná ki magát anélkül, hogy az országot a legsúlyosabb konzekvenciákkal járó rázkódásoknak ki ne tenné.

Ami az aegai szigeteket illeti, a császári kormány bátorodik kiemelni, hogy míg azoknak egy része a Dardanellákkal való közvetlen szomszédosságuk folytán a főváros védelmére elkerülhetetlenül szükséges, a császári birodalom ázsiai birtokainak integráns részét alkotó többi sziget birtoklása nem kevésbé elkerülhetetlenül szükséges Kiszásia biztonságára. Minden olyan megoldás, mely a kormány autoritásának a szigeteken való csökkentésére irányulna, azzal az eredménytel járna, hogy a szigetek ugyanannyi agitációs középpontokká válnának és hatásuk áttérjedne a szomszédos szárazföldre is. Ennek következtében a ziláltság és fölösleges állapota következne be, miként Macedóniában történt, melynek viszonyai Európa nyugalma fenyegettek és még mindig fenyegetik. Eltekintve a sajnálatos hatásoktól, melyekkel ily megoldás Törökország közvéleményére járna, ellentmondásban állana a nagyhatalmak felfogásával is, kiknek a császári birodalom állandó jellegű konzolidálásának és holdogulásának lehetővé tétele szíven fekszik.

Ezeknek következtében a porta hozzájárulhatna ahhoz, hogy a hatalmak a szövetséges balkáni államok által megszállott szigetek sorsát eldönthessék, ha számbaveszik az előbbeni megfontolásokat és gondoskodnak arról, hogy a Dardanellák helyzetének integritása garantáltassék, amit a magas porta Európa egyik legfőbb érdekében lévő dolognak tart. A császári kormány meg van győződve, hogy a hatalmak az igazságosság és méltányosság szellemében hajlandók lesznek elismerni, milyen nagyok az áldozatok, melyekhez a kormány már eddig is hozzájárult és el fogják ismerni, hogy a porta jogosan jár el, ha visszautasít mindennemű új követelést és igényt, amelyeket a szövetségesek esetleg emelhetnének.

A magas porta őszinte megegyezéssel vesz tudomást a hatalmaknak jóakaró diszpozícióról, és arról az ígéreteiről, hogy a török kormányt erkölcsi és anyagi támogatásban részesíték.

hogy lehetővé tegyék neki a háború által okozott károk helyrehozását és a birodalom természetes kincse forrásainak hasznosítását. E célból elkerülhetetlenül szükséges, hogy a hatalmak Törökországnak már most kioncedálják a jogot, hogy teljesen szabadon, autonóm vámtarifát vezessen be, a modern jog elvein nyugvó kereskedelmi szerződéseket köthessen, végül az idegen állam polgárokat alávetthessék az ottomán adóörvényeknek, amelyek a török alattvalókra érvényesek és érvényesek lesznek, valamint hogy a hatalmak közben hozzájárulnak a vámok 4°/_o os emeléséhez. Nem kevésbé elkerülhetetlennek tartja a porta az idegen államok törökországi postainfuzmóneinek megszüntetését olyan föltételek alatt, melyek könnyen volnának megállapíthatók abban az értelemben, hogy a kereskedelemnek teljes garanciák nyújtóának a postaforgalom szükséges gyorsaságára és biztonságára nézve.

A porta végül abban a fölfogásban van, hogy a hatalmaknak olyan deklarációja, mely jelezné hajlandóságukat a törökországi kaptulációk rendszerének megszüntetésére, valamint a békekötés után az e cél megvalósításához alkalmazandó eszközök közös tanulmányozására, — az előbb felsorolt gazdasági intézkedésekkel együtt, elegendő módokat nyujtana arra, hogy lehetővé váljon a hatalmak által jegyzékünkben tett ígéreteknek megvalósítása.

MULATSÁGOK

(=) A tanítóba, mely a Fehér Kereszt szálloda nagytermében lesz holnap, szombaton, a zenekodvölőknek is szép programjával kellemes estélyt fog biztosítani. A hangulatkeltést is szolgál hangverseny után a tombola kiosztása következik. Tombola jegyek 20 fillért kaphatók. A hangverseny számai a következők: I. Haydn: Vonósnyegyes, op. 76. I. rész. Előadók: Szántó Manó, Czettel Lajos, Barra Ernő és Unger Ernő. II. a) Tschaikovszki: Troika-fahrt b) Grieg: A törpék felvonulása, zongorán előadja: Schwarz Klári. III. a) Kubalik: Szerenade, b) Hubay: Csárdajelenet, hegedőn előadja Szántó Manó, zongorán kíséri Unger Mór zenetanár. IV. Dalok: Zongorakísérettel mellett éneklő Kállay Jolán, az aradi Nemzeti Színház művésznője. V. Gallet: Intermezo, vonós ötös, előadók: Barra Ernő, Czettel Lajos, Dóka Miklós, Szántó Manó és Unger Ernő. A hangverseny fél 9 órakor kezdődik. Jegyek ifj. Klein Mór könyvkereskedésében, előre is válthatók a bál tiszta jövedelme a Tanítók Segélyalapja javára fordítatik, miért is felülfizetések, adományok köszönettel fogadjatnak.

(=) Farsangi-estély a Fehér Keresztben. Pár nap válassz el attól a mindent tekintetben érdekes farsangi estétől, amelyet az aradi Nemzeti Színház műszaki személyzete rendez a Fehér Kereszt dísztermében. A pompásan összeállított műsorban a színtársulat csaknem teljes művész gárdájával részt vesz, ezzel is dokumentálva, mennyire szíven viseli a társulat, a műszaki személyzet fáradságtalan szorgalmát. A farsangi estély műsorának legérdekesebb része lesz az, amikor a műszaki személyzet levette a mindennapi munkás ruhát, színpadi jelmezt ölt magára és két apró farsangi paródiát játszik el, erre az alkalomra felállított színpadon. A szereplők tapjait Tilger Árpád karnagy kíséri zongorán, míg a műszaki személyzet ének részét Gyurkovits András zene kara kíséri. Jegyek kaphatók ifj. Klein Mór könyv- és Lengyel testvérek divatkereskedésében, valamint vasárnap február 2-án este a pénztárnál. Feldíjazásokat köszönettel fogadjatnak.

(=) A snassz bál iránt városszerte igen élénk az érdeklődés. Bizonyos, hogy az estély egyike lesz a legsikerültebb bálaknak. A kiszírgott hírek szerint a hölgyek, ugyszintén az urak is öletesebbnél, öletesebb kosztümben fognak megjelenni. A kabaré egyes számai feltűnő módon a műkedvelő nívón s ragyogó keretűl fog szolgálni az izléses díszletezés, amely Steiner József és Reicher László műterekét dicséri. Az estély fénypontja a kotilion lesz, amelyet Görgey tüzerfőhadnagy rendez. A táncrendezői tisztet Rónay Endre tölti be. Az estély pontban fél kilenc órakor kezdődik. A belépőjegy ára személyenként három korona.

(=) A „Világosi dalosok egyesülete” február hó 4-én, Vádoson, a Vadászúrt vendéglő és saját helyisége összes termeiben farsangi táncestélyt rendez.

(=) Talpas és környéke tanítósa és ifjusága az 1913. évi január hó 25-én, Talpason az áll. iskola helyiségében a talpasi szegénytanulók felruházása céljából fényesen sikerült jótékonycélné táncvigalmat rendezett, amelyen a helybeli és környékbeli intelligenciának mulatni vágyó része megjelent. Az egész estélyt a jókedvvel párosult kellemes hangulat árasztotta el s a nagy szalontai elsőrendű cigányzenekar hatásos darabjai annyira felvillanyozták a szíveket, hogy a táncvigalomnak a templomba hívó reggeli harangszó vetett véget.

(=) A pankotai arany ifjuság február hó 4-én a „Magyar korona” szálloda összes termében a szegény tanulók konyhája alapjára szigorúan zártkörű jelmezes estélyt rendez.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A kibukott igazgatósági tag boszuja.

— Ügyvéd és zenetanár sajtópöre. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Nagyvárad, január 31.

Rendkívül érdekes rágalmazási perben tilt tegnap délelőtt össze a nagyváradai esküdtségi bíróság. A pör különben csak első stádiumában van, lassankint azonban — legalább is erre vallnak az előjelek — monstre pör lesz az eddig jelentéktelennek látszó sajtópörből.

Az Aradon megjelenő Poporul Român című lapban, a múlt év március 8-án „Intimpinare” címmel Sequens Antal karánsebesi zenetanár szenvedélyes hangú cikket írt Jonescu Miklós dr. ügyvéd, a karánsebesi Sebesana Takarékpénztár Rt. vezérigazgatója ellen. Az éles hangon támadó cikk súlyos vádakkal illette a vezérigazgatót, azt állítván róla, hogy a bankot saját céljaira használja ki, hogy nagy visszaéléseket, panamákat visz véghez, hogy olyan egyéneknek, akik nem is hitelképesek, megfelelő provízió révén nagyobb kölcsönöket erőszakol ki a banktól stb.

A cikkben foglalt állításokért Jonescu Miklós dr. a nagyváradai esküdtségi bíróság előtt keresett magának elégtételt. Tegnap délelőtt kezdte a nagyváradai királyi esküdtségi tárgyalni az ügyet és mindjárt sok érdekes dolgot hozott nyilvánosságra a vádlott és a sértett kihallgatása. Sequens Antal kihallgatása alkalmával előadta, hogy ő közérdekből és részben magánérdekből írta meg az inkriminált cikket. Neki 72 darab 200 kor. értékű részvénye volt a Sebesana takaréktól, érdeke lett volna elhallgatni Jonescu manipulációit, de nem akarta, hogy teljesen a tönk szélére juttassák a Jonescu testvérek a bankot. Kérte, hogy a bíróság rendelje el a bizonyítást.

Ezzel szemben Jonescu vezérigazgató úgy adja elő a dolgot, hogy a vádlott egyenesen boszszuvágyból írta meg a cikket, mivel a legutolsó 1911-iki választásnál kibukott igazgatósági tagságából, amelyet öt évig viselt és azt hitte, hogy kibuktatását ő (Jonescu) vitte keresztül, pedig neki nem volt ebben semmi része. Nem ellenzi a bizonyítás elrendelését két pont kivételével. Bussa Juon belényesi lakostól a behajtott pénzek késedelmes bankfizetésére és az ügyészi előlegekre, valamint több olyan dologra, amelyek a takarékpénztár üzleti titkaiba engedtek volna bepillantást a bank érdekében nem szeretné a bizonyítást.

A bíróság tanácskozássra vonult vissza és úgy határozott, hogy elrendeli a bizonyítást és evégből elnapolta az érdekes pör tárgyalását.

§ Hadbíró és építész pöre. Megirtuk, hogy egy aradi hadbíró nemrégiben több száz koronás kártérítési pört tett folyamatba egy aradi építész ellen. A kártérítési pörnek az volt az alapja, hogy a hadbíró a Rákóczy-utcában az építész munkásai által rakott kőhalmazon kerékpárjával febukott s súlyos sérüléseket szenvedett. Az aradi járásbíró nemrég foglalkozott az ügygel s a keresetet visszautasította, mert az építész felelősségét nem állapították meg.

§ Kártérítés a fölmentett újságíróknak. Figyelemreméltó elvi jelentőségű ítéletet hozott a székesfehérvári törvényszék. Szabó István lapszerkesztő megírta lapában, hogy a rendőrség mintát vett Vogl Sándor zámolyi bérlő tanyájáról hozott tejből és huszonöt százalék vizet talált benne. A tejmintát fölszállították Budapestre vizsgálat végett, közben a tej megromlott és megvizsgálható nem volt. A rendőrbíróság ez alapon Vogl ellen megszüntető határozatot hozott. A birtokos azonban sajtópört indított Szabó lapszerkesztő ellen. Háromszoros elhalasztás után szerdán fejezték be az ügy tárgyalását. Szabó bebizonyította, hogy állításai igazak és a törvényszék fölmentette és a főmágnavádlót nemcsak az ügyvédi költségek megfizetésére ítélte, hanem a megvádolt szerkesztőnek pénzbeli kárpótlást is megítélt.

§ A Holtzer ügy tárgyalása a táblán. Tudvalevő, hogy Holtzer Mihályt, az aradi törvényszék több évi fegyházra ítélte Tóth József terhére elkövetett csalások és váltóhamisítások miatt. Holtzer felebbezett az ítélet ellen, de a nagyváradai tábla mindeközéig nem tárgyalhatta az ügyet, mert Holtzer orvosi bizonyítvánnyal mentette ki magát. Most azután aradi orvosszakértők megvizsgálták Holtzer Mihályt s megállapították, hogy betegsége nem olyan súlyos természetű, amely miatt a nagyváradai tárgyaláson ne jelenhetné meg. Erre a nagyváradai tábla február hó 27-ére tűzte ki a tárgyalást, amelyen Holtzernek okvetlenül meg kell jelennie, mert különben rendőrileg intézkednek elővezetéséről.

§ A szerzetes pornografikus cikke. Nyíráról jelentik: Egy galgóczi hetilapot, mely Heti Ujság címen jelent meg, a főszólgabíró pornografikus cikke miatt elkobzott. A cikket a galgóczi ferencrendi barátok priorja írta és pedig azzal a céllal, hogy mozgalmat indítson az ellen, hogy Galgócon egy éjjeli mulatóhelyet létesítsenek. A prior főleg az anyákra akart hatni és ezért az éjjeli mulatók fertőjét, az ott szerezhető betegségeket és nyavalyákat roppant naturalisztikusan fejtegette, — nyilván tulmenve azon a határon, melyeket egy lapközleményben mégis be kell tartani.

§ Vasúti pénztár a mellényzsebben. Máramaroszigetről jelentik: Olasz Sandor képesített ácsmester nemrégiben a borzavölgyi vasútnál kapott alkalmazást és Felsőremete állomás előljárójává nevezte ki. Az új vasutast itt az a kellemetlenség érte, hogy a kezelésére bizott kettősz darab vasúti jegy elveszett. E miatt az illetégtartó büntetésből Kovácsrétre helyezte át, itt azonban egy rovincsolásnál néhány hét múlva már Molnár Gyula ellenőr a jegykezelésnél 19 korona 82 fillér hiányt állapított meg. A vasút igazgatósága sikkasztás miatt tett vádat az előljáró ellen, aki időközben állásáról lemondott és újra az ácsmesterségre adta magát. A máramaroszigeti törvényszék előtt ma megtartott tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy az állomás épületben semmiféle elzárható hely nem volt és a betolyó pénzt e miatt állandóan a mellényzsebben kellett hordani. Védekezését a kihallgatott Molnár Gyula ellenőr is megerősítette. A bíróság e vallomás után a volt előljárót fölmentette.

§ Titokzatos gyilkosság. Páriából jelentik: A lyoni törvényszék titokzatos gyilkossággal foglalkozik, amelynek indító okai még nagyon homályosak. Egy fiatal leány baltával agyonütötte alvó anyját, mert nem engedte meg neki, hogy kolostorba léphessen. A tárgyalás iránt rendkívül nagy az érdeklődés.

§ Elítélt jegyző. Máramaroszigetről jelentik: Papp Komán János petrovai jegyzőt és négy mezőört hotinkai és szerfalvi földművesek azzal vádolták meg, hogy marházariat idején a fertőzött vidékekről községükbe került marhákat a községháza

hajtották, de 80 korona megvesztegetés ellenében kibocsátották állatorvosi megvizsgálás nélkül. A máramarosszigeti törvényszék ma foglalkozott az ügyvel és a hivatali visszaélés vétségét beigszolták láttá, mire Papp Komán jegyzőt 200 korona, a mezőőrök közül Kiss Györgyöt 100 korona, Eisenberger Mojsét 50 korona pénzbüntetésre, Gaborán Györgyöt két heti, Gaborán Sándort egy heti fogházra ítélte.

Hétfőn kezdődik az új háború.

(Elkésett a török válasz. — A fegyverszünet fölmondása. — Veszedelmek a román követelések miatt.)

Távirati tudósítás.

Konstantinápoly, január 31.

Pallavicini őrnagy délután a válaszigyzék átadása után a török külügyminiszter előtt azt a félelmét fejezte ki, hogy válaszigyzékével elkésett, mert a fegyverszünet fölmondása következtében a nagyhatalmak közvetítése tárgytalan lett.

Köln: A Kölnische Zeitung konstantinápolyi tudósítója, megbízható helyről arról értesült, hogy mikor *Said Halil* herceg török külügyminiszter épen át akarta nyújtani a porta választát Pallavicini őrnagy osztrák magyar nagykövetelek, a követségi palota udvarán találkozott *Mahmud Sefket* nagyvezérrel, aki értesítette, hogy épen az imént tanácskozott Pallavicinivel a fegyverszünet felmondásáról s ennek következtében a jegyzékben némi változtatást kell tenni. A nagyvezér elvette a külügyminisztertől a jegyzéket, magával vitte s ezért szenvedett késedelmet a jegyzék átnyújtása.

Az ellenségeskedés kezdete.

Konstantinápoly: Szavov, a bolgár hadsereg főparancsnoka *Mahmud Sefket* basához, a török hadsereg főparancsnokához a következő táviratot intézte:

Dimotika, január 30. Öccsellencéjének, az ottomán császári hadsereg főparancsnokának! Közölm öccsellenciáddal, hogy a londoni tárgyalások megszakítottak. Van szerencsém a fegyverszünetre vonatkozó jegyzéknyv negyedik szakasza értelmében értesíteni, hogy az ellenségeskedés négy nappal e notifikáció után, tehát hétfőn este hét órakor újra megkezdődik. Szavov, a bolgár hadsereg főparancsnoka.

Mahmud Sefket basa azt válaszolta, hogy a notifikációt tudomásul vette.

Szofia: Szavov tábornok parancsot intézett a hadsereghez, amelyben azt mondja: folytatni fogjuk a háborút és remélem, hogy a hadsereg ezután is oly fényesen fogja kötelességét teljesíteni, ahogyan eddig tette.

Konstantinápoly: A sajtóiroda közli a főhadiszállás kommunikációját, mely ezt mondja:

Mintán a bolgárok a fegyverszünetet fölmondották, az ellenségeskedés a hadviselő felek között köztét fegyverszünet-jegyzéknyv negyedik pontja értelmében hétfőn este hét órakor újonnan megkezdődik.

Konstantinápoly: *Izzed* pasa vezérkari főnök, aki a főparancsnoki állásra van kizemelve, tegnap a csatadzsai harcra vonulva utazott. A hadvezetőség negyemennyiségű löszert küldött Csatadzsába. *Mahmud Sefket* fővezérnek is tegnap kellett volna a harcra vonulnia, azonban utazását egyelőre elhalasztotta.

Szalonikiból jelentik: Az összes itt időző bolgár tisztek utasítást kaptak, hogy legyenek elkészülve arra, hogy nemsokára más irányban fogják alkalmazni őket. A hetedik bolgár tüzérezredben a katonák között vitéségi érdemeket osztottak ki; *Helena* hercegnő katonai kórházát itt

megszüntetik és máshová helyezik át. *Zsófia* trónörökösönő katonai kórházát, melyet német orvosok vezetnek, Lenka szigetén rendezik be.

Konstantinápoly: A Sabbah jelenti, hogy a *Hamidie* cirkáló *Astipália* sziget északi részénél négy görög hajóra bukkant. A görög hajók közül sikerült a cirkálónak háromat meglepni és ezeket elsüllyesztette, de a negyediket is súlyosan meg rongálta, úgy, hogy ki kellett vontatni a partra. A cirkáló ezután visszatért a *Dardanellák* felé.

Páris: Hiteles jelentések alapján illetékes helyen azt hiszik, hogy a tényleges ellenségeskedést nem a törökök fogják megkezdeni, hanem csak védelmi pozíciójukat foglalják el. *Drinápoly* és a csatadzsai vonalnak intenzív bombázását a bolgárok forszírozni fogják. *Drinápoly* eleste már csak igen rövid idő kérdése. A törökök ebbe már bele is nyugodtak és ők örülnek legjobban, ha háboruban vesztik el a várat, mert a nép lázadásának ez útját állja.

Drinápoly tarthatatlan.

Szofia: *Drinápoly*ból érkezett menekülők jelentik, hogy a városban anarchia van. Az eleség teljesen elfogyott és úgy a lakosság, mint a katonaság a város átadását követeli. Több nagyvangu tisztet meggyilkoltak. *Saki* basa *Nazim* basának meggyilkolása óta sehol sem mutatja magát.

London: *Drinápoly* helyzetéről a *Daily Chronicle*nek ezt jelentik: Az ostromló hadsereg száz ötezer ember, ezek közül harmincezer szerb. A bolgárok sok nehéz ostromágyut állítottak föl, a melyek elég erősek, hogy a várost és az erődítéseket két nap alatt rommá löjjék össze.

Uj katasztrófa vár a török seregre?

Konstantinápoly: A portaköröket a váratlan háborús fordulat nagyon meglepte, mert *Gesov* bolgár miniszterelnök nyilatkozataiból és a hivatalos jelentésekből azt lehetett következtetni, hogy a bolgár kormány elhamarkodás nélkül meg fogja várni a portának a nagyhatalmakkal való eszmé váltását. A nagyvezér a válaszigyzék átadása után az idegen diplomatáknak azt mondta, hogy a válaszigyzékben foglalt ajánlat a legutolsó és a legvégső, ennél több lehetetlen és ha a szövetségesek többet követelnének, akkor ez a háború folytatását jelentené. A lakosság teljesen apatikus, intenzív fegyverkezésnek és készülődésnek sehol sincs nyoma, a Konstantinápolyban szabadságon lévő tisztek semmi készüléket sem tesznek arra, hogy a csapatokhoz bevonuljanak. A táborban lévő tisztek politikai gyűléseket tartanak s attól kell félni, hogy a hadsereg újabb katasztrófa elé megy. A fegyvereknek semmi nyoma sincsen és a szerencsétlenséget, amely elé a hadsereg néz, kizárólagosan a tisztek fogják okozni.

Konstantinápoly: A belügyminiszter a vidéki hatóságokhoz körtáviratot intézett, amelyben a fegyverszünetnek a bolgárok részéről történt fölmondásáról értesíti őket és hozzáteszi: A kormány a helyzetnek, valamint a nemzet érzelmeinek megfelelően fog eljárni, kötelességet teljesíteni fogja. A miniszter kifejezi azt a reményét, hogy a lakosság a szükségességeknek mutatózó intézkedésekhez hozzá fog járulni és fölszélija a hatóságokat, hogy a rendet fentartsák és ne engedjék meg hamis hírek elterjedését, melyek a lakosságot isgathatnak.

Konstantinápoly: A fegyverszünet fölmondásáról szóló hírt a diplomáciai körök hidegen, a portakörök megadással fogadták, a török lakosság

haraggal vette tudomásul és csak a komité körök vették nagy meglepetéssel.

Konstantinápoly: A miniszteri tanács elhatározta, hogy külföldi képviselőit utasítani fogja, hogy a kormányoknak jelentsék ki a következőket:

Mintán a balkáni szövetségesek a porta válaszában megvárása nélkül megszakították a békétárgyalást és fölmondták a fegyverszünetet, az ozmán kormány kényszerítve látja magát arra, hogy a nemzet becsülete és fennállása érdekében szükséges intézkedéseket megtegye s ennek következményeiért a balkáni államokat teszi felelőssé.

A miniszteri tanács utasította a londoni delegátusokat, hogy a balkáni delegátusok elutazása előtt semmi esetre sem hagyják el Londont.

Frankfurt: A *Frankfurter Zeitung* konstantinápolyi levelezője jelenti, hogy beszélt *Mahmud Sefket* para nagyvezérrel, aki becsületszavára jelentette ki, hogy Csatadzsánál semmiféle katonai lázadás nem volt. Mindössze annyi történt, hogy három tiszt, köztük *Hadsi Ali* százados a meggyilkolt *Nazim* generalisimus parancsértéteje, átszökött a bolgárokhoz.

Enver bey bukása.

Londonból jelentik: Konstantinápolyi távirat szerint *Enver* bey arra kérte a nagyvezért, hogy helyezze őt vissza ismét berlini állásába. A nagyvezér kérelmét teljesítette. *Enver* bey a legutolsó napokban nagyon elienszenvessé vált azon szerepénél fogva, amelyet *Kiamil* pasa megbuktatásánál játszott. Attól kellett tartania, hogy *Kiamil* hívei elteszik láb alól s ezért kérte, hogy helyezték vissza Berlinbe, pedig állítólag épen most akarták egy magas állásra kinevezni.

Még van remény a békére.

Páris: A porta válaszigyzékét itt nagyon előzékenynek tartják és azt hiszik, hogy annak alapján újra meg lehetne kezdeni a tárgyalást. Hír szerint *Grey* Edvárd újabb javaslatot fog a nagyhatalmak elé terjeszteni.

London: A *Daily Telegraph* nak jelentik *Balgrádból*: A szerb kormány alkalmasnak véli a török válaszigyzékét arra, hogy ennek alapján a tárgyalást újra megkezdjék. A kormány legjobban szeretné, ha a balkáni kérdések rendezése végett európai konferenciát hívnának össze.

London: A nagyobb lapok a fegyverszünet fölmondása ellenére is remélik, hogy a háború nem fog újra kitörni. A török válaszigyzékét nem fogadják ugyan el a szövetségesek a békétés alapján, de arra mégis alkalmas, hogy ezen az alapon új tárgyalást kezdjenek. A válaszigyzékben semmi sincsen, ami kizárná azt a föltevést, hogy a porta az új tárgyalás folyamán még további engedményeket fog tenni és hogy csak *Drinápoly* dolgában marad tovább is hajthatatlan.

A *Times* reméli, hogy a szövetségesek vissza fogják vonni a fegyverszünet fölmondását s újra meg fogják kezdeni a tárgyalást. A *Times* azt mondja, hogy a török válaszigyzék békés szellemű és nem zárja ki azt, hogy Törökország még további engedményeket fog tenni a szövetségeseknek.

A *Daily Telegraph* is azt írja, hogy a válaszigyzék bekielékony hangú; úgy látszik, hogy a szövetségesek meg akarják várni a nagyhatalmaknak további közvetítő akcióját.

A nagykövetelek reuniója.

Bécsből jelentik: A külügyminisztériumban azt a felvilágosítást adták, hogy a változott viszonyok következtében már holnap összeül a nagyköveti konferencia Londonban tanácskozással. A tanácskozást délután kezdik meg. A jegyzék

átvajtása óta még oly rövid idő telt el, hogy a nagyhatalmak követői között még semminemű véleménycsere nem volt.

Bécsi illetékes helyről azt közlik a Pester Lloydal, hogy a holnapi nagykövetségi reünio Londonban foglalkozni fog a törökök jegyzékével és valószínűleg legelső kötelességüknek fogják tartani a balkáni delegátusoknak átadni a törökök válaszát. Ez alkalommal valószínűleg abban az irányban fognak tanácsokat adni a balkáni delegátusoknak, hogy a porta válaszát fogadják el a további tanácskozások alapjául, de a nagyhatalmak semmiesetre sem fognak azért pressziót gyakorolni a delegátusokra e tekintetben.

A román-bolgár konfliktus.

Bukarest, január 31. A bolgár román tárgyalásokon kedvező fordulat állt be. Misu és Danev Londonban jegyzőkönyvet írtak alá, mely megállapítja a román követelések maximumát és a bolgár engedmények minimumát. Ennek az alapján új tárgyalások indultak meg Szófia és Bukarest között és remélik, hogy sikerülni fog a megegyezés, annál is inkább, mert a román körökben mindjobban felülkerekedik az a meggyőződés, hogy egy olyan kis város miatt, mint Szilisztria, nem érdemes háboruszkodni.

Szófiából jelentik: A román követelések, melyeket hivatalosan itt még nem közöltek, de amelyekről külföldi újságok útján értesültek, itt általános izgalmat keltek. A politikai pártok vezetői kijelentik, hogyha Románia ragaszkodnék követeléseire, általános európai háborút jelentene. Bulgária meghátrálását Oroszország nem engedheti meg, mert amit a románok követelnek, az nem határkiegészítés, hanem hadi kompenzáció.

Bukarestből jelentik: Itt alig hiszik, hogy a román-bolgár ellentétek ügyében a jövő het vége előtt fordulat állna be.

A nagyhatalmak álláspontja.

Bécs: A hatalmak tanácsokkal akarnak szolgálni mind a két félnek, ha azonban mégis újra kitör a háború. Európa politikai egyetemeséggel szemléli az eseményeket, mert meg van győződve arról, hogy ez a háború csak rövid ideig tarthat és mindenestre lokalizálva marad.

Bécs: A Pol. Korr. párisi távirata szerint irányadó körökben a Törökország és a balkáni szövetségesek között újra kitörő ellenségeskedés lehetőségét abból a nézőpontból nem tekintik aggódalmasnak, hogy ez a fordulat a hatalmak szolidaritásának megrázkódtatásával járna. A dolgok további folyása elé azzal a bizalommal tekintenek, hogy a hatalmak kitartanak amaz elvi álláspontjuknál, amelynek értelmében tartózkodnak a balkáni válság önző célokra való kihatásának minden tendenciájától és nem fogja megbénítani arra irányuló fáradozásait, hogy elhárítsák azt a veszedelemet, amely a délkeleti bonyodalmakból komoly európai nyugtalansággal fenyeget. Épenséggel nem vesztett erejéből az a meggyőződés, hogy az európai béke megőrzésének érdekében a Balkánon föllobogó tüzet az eddigi helyre kell szorítani. Valjek hát valóra a londoni békeértekezlet tárgyalásainak megszakítása és a fegyverszünetnek Bulgária részéről történt fölmondása következtében a háború folytatásának fokozódott lehetősége, a hatalmak legfőbb gondja ebben az esetben is az lesz, hogy az eseményekkel szemben továbbra is mint a béke megőrzésének gondolatában egyesült Európa álljanak. A diplomácia vezető elve tehát ezentúl is az lesz, hogy a balkáni események következtében fölmerülő kérdéseket egyértelműen kezelje és számítani lehet arra, hogy valamennyi kormánytól távol áll az a szándék, hogy a hatalmak sorából Európa nyugalmát megbolygató kezdéssel kilépjen.

VIDÉK.

Hangverseny és táncmulatság Ujaradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, január 31

Január hó 29 én szerdán este tartotta meg Ujaradon a Vöröskereszt egyesület fényszen sikerült estélyét, amelyen báró Nopcsa Elekné fővédnökön és családján, valamint a hiszsentmiklósi tüzvérség teljes tisztikarán kívül az ujaradi urtársaság sok tagja vett részt.

A mulatság hangversenyzel kezdődött, amelyen közreműködésre a rendezőségnek sikerült megnyernie: Pallavicini Alfrédné ögrógnét, Müttermüller József konzervatóriumi igazgatót és nejét, Karhanek Ferenc konzervatóriumi zenetanárt, Kell Rezsőt és Csáklány Tibort Pallavicini ögrógnét, Müttermüller Józsefné és Müttermüller József által művésziessé előadott zongora hármass óriási sikert aratott és a közönség zajos tapsal honorálta. Karhanek Ferenc, Csáklány Tibor, Kell Rezső és Müttermüller József hangulatos vonós négyese, Csáklány Tibor nagy sikerű hegedűjátéka Müttermüller József díszkrét zongora kísérete mellett egyaránt megérdemelt tetszésben részesültek. Az ujaradi egyházi vegyes énekkar három szám mel szerepelt, szépen összbangzó előadásban. Az énekkar szervezésének érdeme Mayer Kar. János plébánosé. Az estélyen jelen voltak: Báró Nopcsa Elekné, ögróf Pallavicini Alfrédné, Bugarin Emilné, Budeus Sándorné (Temeskovácai) özv. Binder Mihályné, Boidus Györgyné, Bauer Józsefné, Csalogovits Nándorné, özv. Csalogovits Károlyné, Gammer Lipótné, Grünwald Ödönné, Grimm Albertné, Dr. Holz Antalné, özv. Hemmen Mátyásné, Dr. Hemmen Jánosné, Kohn Józsefné, Hackel Gyulané, Jamniczky Jánosné, Karhanek Ferencné (Arad), Krebsz Ignázné, Krieglleder Ödönné, Kleer Ferencné, Kirillovics Pálné, Kovács Sándorné, Lászlóffy Istvánné, Loos Sándorné, Müttermüller Józsefné (Arad), Princz Fidalné, özv. Philipp Józsefné, Pomersheim Jánosné, Reiner Károlyné, Scheirich Jánosné, Schork Ernőné, Schramm Józsefné, Dr. Ternágyó Józsefné, Weir Karolyné, Weisz Adolfné, özv. Weintz Pálné, Van der Venne Ferencné, özv. Zimmer Marjasné urasszonyok.

Adressz Gizike (Zadorlak), Bartha Emike (Kaba), Boidus Magda, Csalogovits Józsa, Ember Mathid (Temes Kovácsi), Grünwald Mariska, Gammer Irén, Grimm Bella, Hemmen Mariska, (Zadorlak), Jamniczky Gizike, Klecz Mártha, Kovácsics Gizsa, Lászlóffy Erzsi, Schrempf Riza, Stojakovits Dafina, Schork Jozeti, Schiller Vilma, (Ócsanád), Weisz Böske urleányok.

A vegyes énekkarban: Csalogovits Rosa, Dolja Demeterné, Grimm Lujza, Hohn Mariska, Hohn Gizike, Krieglleder Ius és Constantia, Krebsz Malvia, Lamburg Annus, Loos Annus, Petz Berta, Reiner Gizike, Schramm Mariska és Berta, Schaff Berta, Scheirich Böske, Van der Venne Ferencné, Vranji Annus, ifj. Weir Karolyné, Reiner Karoly, Schaff György, Scheirich János, Schiff Janos, Szabó Ferenc és Toth János szerepeltek szép sikerrel.

A tevékeny és fáradhatatlan rendezés körül pedig Kirillovics Pal tb. főszolgabíró és Kunst Leó közigazgatási gy. kornok szereztek érdemeket. A hangverseny után következett a tánc, mely reggelig tartott.

Egy segédjegyző változás okai című minapi közleményünkre a következő sorokat kaptuk: Tény, hogy a beadott felebbezés folytán be nem töltött ottlakai jegyzői állást f. hó 25 éig 7 hónapon át én helyettesíttem. Ezen idő alatt kétszer volt Mladin Miklós járási főszolgabíró ur mindenre kiterjedő hivatalvizsgálatot tartani, de egy esetben sem talált semmiféle hátraleköt. A helyettesítéstől e hó 25 én felmentettem és így került a helyembe Zsádek Dezső szentmártoni segédjegyző. Nem felel meg a valóságnak azon dicsekvése, hogy őt azért tették Ottlakára helyettes jegyzőnek, hogy a felhalmozódott hátraleköt dolgozza fel és a község ügyeit rendbe hozza, mert sem hátraleköt, sem rendezetlen községi ügyek nem voltak, amit igazol azon körülmény, hogy december havában megtartott szigorú és mindenre kiterjedő hivatalvizsgálat alkalmával felettes hatóságom ilyeneket nem talált. Sőt sérelmesnek találom ezen állítását az általam nagyrabecsült felettes hatóságomra nézve, amely az ellenőrzés elmúlásával van ezen állítás által vádolva. Ha a valódi okot bárki is meg akarja tudni, forduljon és kérem is, hogy forduljon

Mladin Miklós járási főszolgabíró urhoz, ott meg fogja kapni a kellő információt, amely az én működésemet és személyemet teljesen igazolni fogja. Ottlaka 1913. január 31. Tisztelettel Buczurka József.

Munkáslázadás a fiumei torpedó-gyárban.

— Ezernégyszáz munkás kizárása. —

Saját tudósítónktól.

Fiume, január 31.

A Withehead féle torpedógyár munkásai között forrongás tört ki, amely oly mértékeket öltött, hogy a gyárnak összes munkásait el kellett bocsátani és üzemét teljesen beszüntetni. A forrongás egy Türks nevű mérnök körül tört ki. Türks tegnap gyárvizsgálat közben rászólt egyik munkásra, hogy végezze a munkáját gondosabban, mert több alkatrészt elrontott. A munkás visszafellett, mire a mérnök megfenyegette, hogyha felel és nem engedelmeskedik, azonnal elfogják bocsátani. Már ez a figyelmeztetés is nagy izgalmat okozott a munkások között, komolyabb zavargásokra azonban ekkor még nem került a sor. Ma reggel Türks újból rászólt ugyanarra a munkásra, mire az visszafellett és mikor a mérnök elbocsátással fenyegette meg, felkapott egy vasdarabot és fejbevágta vele a mérnököt.

Ez volt a jeladás. Az összes munkatermekből előrohantak a munkások és rávetették magukat Türksre, akit össze vissza vertek. A gyár őrsége sietett a megtámadott mérnök segítségére és mentette ki szorongatott helyzetéből. Türks nyomban az igazgatósági irodába sietett és jelentést tett az esetről Hoyos Edgár gróf elnöknek. Hoyos gróf nyomban egybehívta az igazgató tanácsot, mely úgy határozott, hogy a gyár összes munkásait ezernégyszáz embert, elbocsátja és az üzemét beszünteti. Türks sérülései súlyosak.

A kizárt munkások nyomban a munkásszövetség palotájába vonultak, ahol nagygyűlést tartottak. Fiume egész munkássága mellettük foglalt állást, és követelik, hogy a torpedógyár munkásai teljes elégtételt kapjanak. Az elbocsátott munkások csak nem valamennyien magyarok. Az incidens miatt a Novara hadihajó nyolcadikára tervezett felszentelése valószínűleg elmarad.

VAROS ÉS MEGYE.

A Zenede helyiségei. Ma délelőtt Varjassy Lajos polgármester vezetésével egy vegyes bizottság jelent meg a Kulturpalotában, hogy a zenede többször ismertetett helyiség kérdését rendezze. Neumann Dániel udvari tanácsos, Institoris Kálmán királyi tanácsos, Kovács Vince kulturtanácsos vettek részt a tárgyaláson, mely azzal a megállapodással végződött, hogy a város egy új rabitz fal építése által kellő számú szobát bocsát az iskola rendelkezésére, a szolgáltatást azonban a város a már kinevezett Máté János teremőr részére visszavezi.

A szegényházi lakók ebédje. Ma terjesztette be a tanácshoz Green Nandor főkapitány azt a jelentését, illetve előterjesztését, melyet a városi szegényházban tartott szemléje alkalmából írt meg. A főkapitány Maresch Gyula és Koch Dániel törvényhatósági bizottsági tagok társaságában jelent meg a szegényházban és vizsgálta felül az ételeket. Jelentésében elmondja, hogy mindhárman abszolút ehetetlennek találták az amugy is kevés tápláló erejű ételneműket, melyek emberi élvezetre teljesen alkalmatlanok. Azt javasolja, hogy a most fizetett huszonnyolc fillér helyett fizessen a város harminchárom fillért és akkor az elszerecsellenedett bennlakók legalább is olyan étkezésben részesülnek, mint az aradi ügyészségi fogház rabjai. A főkapitány végül azt proponálja, hogy a szegényházi konyhat minden nap ellenőriztesse a tanács a kulturtanácsnok és a kerületi orvosok által.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Szombat: *Judit*, színmű.Vasárnap: Délután: *Bál az udvarnál*, operetta. Este: *Tatárjárás*, operetta.

Judit.

(Tragédia öt felvonásban. Írta: Hebbel Frigyes. Fordította: Ivánfi Jenő. Bemutató előadás Ivánfi Jenő vendégjátékával.)

Nabukad Nozor hatalmas hadvezére Holofernes óriás vandálizmusában Bethulia előtt áll és halálos csapásra készül a zsidók ellen. Vérzsug terjed utjainak nyomán és a vér szaga tölti be Bethulia elsáncolt utcáit. Föld remegés, a halál dermedt lehellete fagyasztja meg a zsidóság ereit, a bősök tehetetlen sírásokban fohászolnak Jehovához, ernyedtség, halálos letargia szállja meg Izrael férfait és asszonyait. Csak egy valaki készül népe megmentésére, törekény asszony testbe szorult hősi lélek bizik a Jehova mindent leíró erejében, csak Judit, Manasse szüzi özvegye híz rendületlenül a népet megmentő csodában, melyet vele fog végrehajtani Izrael istene, a hatalmas Jehova.

Bethulia előtt áll Holofernes asszonya és a vértől ittas hősi nem fog kegyelmezni senkinek. Judit már három napja tőpreng élen szomjaz a megváltó tervon és mikor az agyonszomjaztatott és kiéhezett zsidóság vesei kézzel megnyitni a kelet Holofernesnek, Judit magára ölti arannyal átszőtt ruháját, búhajós arcát még szebbre festi a fájdalom és bűvös szépségében süllyed Holofernes sátrába megmenteni népét, Izrael fiait.

Meglepetés ül ki Holofernes maszkos arcára a szépséges Judit láttára, tetszik neki, miként még soha senki. A parancsoláshoz szokott nyers hadvezér vad indulatait békélyba szorítja Judit szépsége, és az első találkozás után öt napra őrizetlenül szabadon bocsátja Manasse özvegyét, hogy imádkozzék Jehovájához és várja a népet megmentendő megnyilatkozást.

Elmúlt az öt nap, Judit ott kuporog Holofernes sátrában, annak pamlagán. Vad kéjjel öleli magához az asszonyi testtől megittasult hadvezér Juditot és a tehetetlen asszony türi a szennyes csókokat, aztán mintha álmot látna Holofernes és utána szegyelme gyöngességét, nagy emfázzissal valósgos glorifikációt mond önmagáról, a benne rejlt erőről és mérhetetlen önimádásáról. Aztán fölkapja az asszonyt és lebirhatlan szenvedéllyel viszi be az ágyasházába, hogy a lelkét csókolja bele az utolsó éjszakáját ölt asszonyba.

Judit arcán még ott ég Holofernes csókja. Ereje megroppant és szívében soha nem ismert édes érzelmek keresnek hangot. Megdöbben, hiszen nem töltötte be hivatását. A szendörgő Holofernes ébredése után jön a kegyetlen végzet, Izrael népének pusztulása. Már virrad és Holofernes még él, nincs mit habozni, Mirza hűséges szolgálója is biztatja, berohan az ágyasházba és levágja Holofernes fejét.

Ez a bibliai tragédia és ez Hebbel Frigyes hatalmas tragédiája. Nem kell bővebben ismertetnünk a klasszikus darabot, melyet ismer minden művelt ember, itt csak annyit szegünk le, hogy nagy az örömünk, hogy Ivánfi a művész és a darab mesteri fordítója a maga nagy művészetével együtt hozta ajándékba Hebbel gyönyörű darabját. Banalitás volna Ivánfi Holofernesét, izekre szedve ismertetni. Tökéletesebben kifejezést, hatásában közvetlenebb, férfiaságában imponálóbb színpadi alakot kevés hasonlót ismerünk. Kétkezres az örömünk, hogy az illusztris művész részvételével került színre a tragédia, mert így a legaprólékosabb részletekig, kiállításban, tömegrendezésben és egységes hatásban kifogástalant kap-

tunk. A közönség megértéssel ünnepelte a kiváló művész mesteri játékát. Juditot K. Kápolnay Juliska adta. Mintha Paoló Cagliari híres Juditja elevenedett volna meg a ragyogó szépségű művésznőben, olyan bűvös jelenség volt Kápolnay ebben a szerepben. Drámai eraje itt ott csorban hagyta a súlyos feladat végzésében, de mindent elnézünk neki azért az illuzióért, amit megjelenésével keített. A tragédia többi szereplői igyekeztek legjavával küzdöttek a sikerért, ami hátségesen kitartott az előadás végéig. A rendezés fúradtságos munkájából sok érdem jut ki Keszler Edének. H. G.

* Nem kell drámapályázat az Akadémiának. *Budapestről* jelentik: Takács Lajos mezőúri földbirtokos a maga és felesége Kemény Eszter nevére 8000 koronás alapítványt tett az Akadémiánál, hogy annak kamataiból minden öt évben jutalmat tüsszenek ki a magyar történelemből merítendő színdarab jutalmazására. Az Akadémia megkapta a pénzt és annak rendje és módja szerint kiadta az első osztálynak véleményezést. És most megtörtént az a ritka eset, hogy visszautasították az alapítványt a következő megokolással: „Az osztály komoly megfontolás és eszmecsere után, tekintettel az Akadémia munkáját már nagy mértékben leköti számos drámai pályázatra, melyek rendszeresen sikertelenek és sem az irodalomnak, sem a színháznak javára nem szolgálnak, nem hajlandó a hagyományt a fenti rendelkezéssel elfogadni. De örömmel venné, ha a hagyomány oly módon volna módosítható, hogy kamatai a dráma és színtudomány körébe eső irodalmi és tudományos kérdésekre volnának kitérhetők.”

* A színigazgató közlései. Szombaton lép fel utoljára az aradi közönség előtt Ivánfi Jenő, a budapesti Nemzeti Színház illusztris művésze, akinek vendégjátéka nagy és maradandó sikert hozott. Különösen a Judit premierje volt az, amely Ivánfinak, de egyben a drámai társulatnak kiváló és nagyjelentőségű művészi sikert hozott. Ivánfi bucsufelvétele iránt városzerte nagy érdeklődés nyilvánul. — Vasárnapi előadások. Vasárnap délután Ziehrer bájos operettje, a Bál az udvarnál körül színe; a főbb szereplők ezuttal is Rontay Boriska, Diósi, Négrádi, Benkő, Huszár, Balázs, Győző, Polgár, Herold lesznek. — Este érdekes repriz lesz Kálmán-Bakonyi világhírű operettje, a Tatárjárás kerül színre, amely nemcsak Magyarországon, de az egész kontinensen nagy sikert aratott. Az aradi előadásnak érdekessége lesz az, hogy a Tatárjárás ugyiszólván teljesen új betanulással kerül színre: a darabhoz új dialógok is készültek. A szereposztás a következő lesz. Magyaróssy önkéntes — Diósi, Riza báróné — Kállay, Lörentz főhadnagy — Balázs, W. Herstein — Győző, Lohozay — Várnay, Gerő — Hajdúcsk, Treszka — Heppesné. — Hushagyó bedden két előadás lesz: délután gyermek előadásban a Hamupipóka enekes mesejáték kerül színre, este az Éva tizenötödik előadása lesz, a címerepben Diósival. — Az árny — Lányom. A jövő hét csütörtökjén és péntekjén érdekes irodalmi estéje lesz az aradi színháznak. Lengyel Menyhért Az árny című színdarabja és Pásztor Árpád Lányom vígjátéka kerül színre. Az árny két szakaszból álló színdarab, amely megváltó tragikumával fogja meg a publikum lelkét; egy öregedő színész lelki vívódását tárja elénk, belmélyed a színész érzelmevilágába. Különösen megkapó az a jelenet, amikor a színész megőrül. — A Lányom pedig egy bájos Biedermayer vígjáték, amely csak a legutóbb aratott nagy sikert a budapesti Nemzeti Színházban. Mindkét darabban a két vezető szerepet Várnay és Novák Irén játsszák.

* Barcsay-Adamák. *Ortutay* István újságíró, a Szegedi Napló belső munkatársa összegyűjtötte Barcsay Domokosnak, a napokban meghalt kiváló közéleti férfinak adományait és azokat könyvekben kiadja. A tíz ívre terjedő érdekes könyv februárban jelenik meg és postai költséggel együtt három korona, ötven fillér. Megrendelhető a kiadónál, Szeged, Dugonics-tér 12. szám.

* Az álarcos táncosnő. (Saharet az Urániában.) A csodás ausztráliai táncosnő Saharet, aki újabb a legragyogóbb sztárja a moziművészetnek, szombaton legfényesebb szerepében lép az Uránia közönsége elé. Az álarcos táncosnő című életképben látjuk viszont a tündéri jelenséget. Egy letört gavalier Ellennek udvarol, de mikor megtudja, hogy ennek nővére hamarabb kapja ki dus örökségét, itt csapja a szelet. Ellen rájön az ifjú anyagi terveire. Mindenhová követi és így megtudja, hogy Edgar minden éjszakáját a Moulin rougeban tölti. Itt mint táncosnő felkelti az ifjú érdeklődését, de nem hajlandó magát leleplezni, a véletlen azonban hozzá juttatja Edgar lárcáját, azonnal a másnapi eljegyzésen lekerja leplezni. Ellen az eljegyzési ünnepélyen ugyanabban a koztümben jelenik meg, mint előtte való este a mulatóban. Edgar rosszat sejt, még mielőtt leleplezhetné meg az őt, így menti meg Ellen nővére vagyonát és boldogságát.

Pallós Ignác áldozatai.

— Nyilatkoznak a megváltottak. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, január 31.

Nap-nap után jelentkeznek a Pallós Ignác vétkei manipulációinak újabb meg újabb karvallojai. A részvényesek legújabb áldozata egy kisebb fővárosi pénzintézet: a Kőbányai bank részvénytársaság, amelynél Pallós Ignácnak sikerült hatvanezer korona értékű temesvár-varijsai (természetesen hamisított) részvényt lombardiroztatni. Ez a pénzintézet huszonöt ezer korona váltókölcset adott Pallós Ignác részvényekre. Az ügyekben jellemző Pallós Ignác nagystíli szédelésére az, hogy kőbányai bank a neki átadott részvényeket agnoszkáltatta a vasúttársaság igazgatósági tagjainál és ugyanazok az igazgatók tanúsították a részvények valódiságát, akiknek az aláírásával lettek a részvénytársaság kibocsátva. A kőbányai bank persze most pör útján lesz kénytelen igényeit érvényesíteni.

Több mint valószínű, hogy Kelemen Samu, aki Pallós Ignác ügyeinek rendezését vállalta, le fog mondani tiszterét. A képviselő ügyvéd megunt a sok herce-hurcát, mely a uspona újabb politikai momentumokkal is bővíti ügyet immár a teljes elposványosodás felé viszi. Pallóst ma Takács vizsgálóbíró fölhozatta cellájából és kihallgatta azokra az összeköttetésekre vonatkozólag, melyek egynemely ellenzéki politikust kevernek bele a piszkos ügy hullámaiba.

Ezek közé a megváltott ellenzéki politikusok közé tartozik Egry Béla a pártönkivüli függetlenségű elnöke, aki előadta a pártönkivüli csoportjának a Pallós-ügyben való szereplését. Szóbeli és okiratokkal támogatott felvilágosításokat adott, melyeket a csoport teljes megnyugvással vett tudomásul. A csoport kijelentette, hogy miután Egry Béla az egyéni és politikai reputációja ellen intézett alaptalan támadásért sajtóbírádság útján fog elégtételt követelni, a csoport semminemű más intézkedést nem tart szükségesnek. A Pesti Hírlap mi támadásával szemben Egry Béla kijelentette, hogy ellene sem mint terhelt, sem mint tanu eljárás nincs folyamatban s a képviselőház mentelmi bizottságához sem a rendőrségtől, sem az ügyészségtől megkeresés nem érkezett.

Kelemen Samu, akit azzal gyanúsították meg, hogy nyilatkozatot csikart ki Pallóstól, ma kijelentette, hogy emberi szempontból nem zárkozhatott el azon kéresem elől, hogy Barát Armin által vele közölt tényállás tekintetében kérdést ne intézzen Pallóshoz. A közlés módjára és történetére vonatkozólag pedig az előző nyilatkozatában foglaltakat az utolsó betűig fenntartja. Egyben kijelentette, hogy ő is írásbeli beadványban kérte a vizsgálóbírótól a tényállás tisztázását.

HIREK

— Rainer főherceg temetése. Bécsből jelentik: Ma délután helyezték örök nyugalomra Rainer főherceget a Habsburgháznak a kapucinusok templomában levő családi sírboltjában. A temetési menetet óriási embertömeg nézte végig, ugyasólván. Bécs város egész lakossága megjelent a temetésen, hogy lerójjá kegyeletét az elhunyt főherceg iránt. Mikor a ravatárol három öreg udvari komornyik segítségével levették a koporsót és a halottas kocsihoz tették, Bécs város összes templomában zúgni kezdtek a harangok. A temetési menet élén lovasság haladt, majd udvari testőrök, udvari biztosok lovon, egy hatlovas hintóban két kamrás, azután az elhunyt főherceg főudvarmestere. Hosszu kocsisor követte a menetet, a gyászkocsi oldalán udvari lakajok, testőrök, darabonok haladtak faklyákkal. Egy század lovasság és egy század gyalogság zárta be a menetet, mely a József téren, az Augustiner strassén és a Tegethof téren át vonult a kapucinusok templomához. A templomban gyülekeztek már jóval előbb a városi hatóság tagjai és a notabilitások. Az udvartársaság a temetési menet érkezése előtt bevonult a templomba. A kapucinusoknál a koporsót leemelték a kocsirol és fekete draperiával bevont, gyászlámpákkal világított templomba vitték. Scheibel udvari plébános ezután beszentelte a holttestet, az udvari zenekar gyászdulót játszott és a koporsót levitték a sírboltba. A sírboltban a holttestet még egyszer beszentelték, majd *Montenuovo* főudvarmester átadta a sírbolt kulcsát a kapucinusok gárdiánjának. A temetési ünnepségen öfelsége képviselőiben Ferenc Ferdinánd trónörökös vett részt, azonkívül jelen voltak az összes főhercegek, főhercegnők és Hohenberg Zsófia hercegnő.

— A budapesti szerb főkonzul Aradon. Érdekes vendége volt ma Aradnak. A budapesti szerb főkonzul, ki itt lakó rokonait látogatta meg. A főkonzul felkereste a délelött folyamán *Urbán Iván* bárót is, mint a legelső politikai hatóság fejt, akivel hosszasan elbeszélgetett. Mielőtt a főispánhoz ment, érdekes kijelentéseket tett a főkonzul Ausztria Magyarország és Szerbia közötti viszonyt illetőleg.

— Ugy hivatalos, mint privát értesítésem szerint — mondotta a főkonzul — teljesen normalisak a viszonyok a monarchia és Szerbia között. Azok a hírek, melyek azt mondják, hogy a szerb nép nagy ellenszenvvel viseltetik a monarchia iránt, minden alapot nélkülöznek. Ha voltak is ellentétek a Prochaska ügyből kifolyólag, ezek az adott elégtétellel teljesen elsimultak, különben sem felelt meg a valóságnak az a sokféle hajmeresztő kombináció, amit Prochaskával kapcsolatban emlegettek.

— Eitel Frigyes Budapesten. *Berlinből* jelentik: *Eitel Frigyes*, a német trónörökös ma reggel elutazott Berlinből, hogy meglátogassa Károly román királyt. Oderbergen keresztül Budapest érintésével utazik Orsován át a román fővárosba. A trónörökös ma este a nyugati pályaudvaron érkezik és nyomban tovább utazik.

— Egy képviselő halála. *Budapestrol* jelentik: *Jakabffy Ferenc*, a IX. kerület országgyűlési képviselője ma délelött a Grünwald szanatóriumában meghalt. Két héttel ezelött operációt végezték rajta, amely sikerült is, de gyöngesége folytán tüdőgyuladást kapott, a melyet már nem bírt ki a szervezete. *Jakabffy Ferencet* 1910. június 1-én választották meg képviselőnek munkapárti programmal. Az elhalt képviselő az Építőmesterek Ipartestületének elnöke, az anyagtermelő szövetségnek igazgatósági elnöke, a választott bíróságnak, az építőmesterek szövetségének tevékeny tagja volt. Erdemeket szerzett az építőmunkavezetők tanfolyamának szervezésével és az építőmunkavezetők könyvtárának létesítésével. Az elhunytban *Jakabffy Imre* államtitkár a bátyját gyászolja. Máris beszélnek arról, hogy a munkapárt *Helvey Tivadar dr.* gyarost, az ellenzék pedig *Hadik János gróf* volt államtitkárt lépteti föl képviselőjelöltnek a IX. kerületben.

— Nem őrzik már a hidakat. Az egész országban hónapok óta *rendőri felügyelet* alatt állanak a hidak. Amióta Szerbia újból haragszomrádot játszik velünk, a hatóság szükségesnek tartotta a hidak őrzését. Ugyanis nem lehet tudni, mikor robbantják föl a hidakat. S az nagy baj lenne. Az Arad-ujaradi két hidnak például rendkívül fontossága van hadászati szempontból. Ugyanis, ha mondjuk komolyan kiütne a háboru a két állam között, akkor a szerb kémeknek legelső dolguk az volna, hogy levegőbe röptessék az *Ezsebethi* írt és a szép szöke szakállu *Károlyi Gyula* grófról elnevezett hidat. Kedves felebarátaink nem is sejtik: milyen tragikus következménye lenne a mérnyletnek. A sváb kofák nem tudnának átjutni a *Maros* vizén és mi hiába áhítoznánk a sárgarépat meg a kelkáposztát, hiába epekednénk a gyöngye tengeri után, nem juthatnánk hozzá. A hidak romokban hevernének és a mi álmaink, amelyeket a finom csunás káposztához fűztünk, széfoszlanának, mint a hajnali kőd a napsugártól. Mindeme tragikus eseményektől megóvna azonban bennünket azok a polgári és katonai örök, akiket a felsőbb és okosabb fórumok dirigáltak a hidfőkhöz. Ezek a derék (nem gaszkonyi) legények haláltmegvető elszántsággal dideregtek a hidfőjáróknál és fagyos lábakkal várták a kézi bombákkal felszerelt komitácikat. Am azok nem jöttek el. És mivel a hadvezetéség úgy értesült, hogy nincs is szándékában *György királyfinak* a komitácikat az ujaradi kofák főközelekedési vonala ellen vezetni, ma *elrendelte az örök bevonását*. Ezután a marosi két gyaloghíd mellett nem áll szuronyos baka. A temesvári vasuti hidat azonban változatlan ambícióval a szigorral őrzik a katonák. Ugyanis annyira mégse békültünk meg a szerb szomszédal, hogy a vasutjainkat se kellene tőlük féltetnünk. Ugy vagyunk, mint a középkori várurak: talpig páncélban barátokozunk, nehogy a szivélyes kézfogással nyomorékká tegyük egymást.

— Inkább a hercegnő... Az öngyilkos *Várady Zsigmond* kerületében megkezdődött már a választási mozgalom. A jelöltek között szerepelt néhány napig *Visontai Soma dr.* udvari tanácsos neve is. *Visontai*, aki néhány év óta teljesen visszavonult az aktív politikától, le is utazott a bihari kerületbe és a Kossuth párt ottani vezetőivel tanácskozott arról, hogy érdemes-e Biharban Kossuth-párt, mérsékelt ellenzéki programmal fellépni. Néhány napi bihari tartózkodás után azonban lemondott tervéről és visszavonulását így indokolta meg:

— Nem lépek fel Biharban: jobb lesz nekem egy kényelmesebb kerület. Különbben is *Köburg Lujza hercegnő* öfensége, aki sz én kliensem, tegnap keresett Budapesten az irodámban. Nyomban telefonáltak nekem, hogy a hercegnő okvetlenül tárgyalni akar velem. Bécsbe kell utaznom. Hát már mégis csak inkább a fenséges klient választom, mint a bihari kortesutat.

Visontainak különben már kényelmesebb kerületben is kínálkozik képviselőjelöltség: *Jakabffy Ferenc* halálával megüresedett a főváros kilencedik kerületének mandátuma. A szövetségzett ellenzék *Visontai Soma dr.* volt képviselő: szándékozik fellépni a Ferenvárosban, ahol tekintélyes ellenzék volt mindig. Ha *Visontai* vállalja a jelöltséget, az ellenzék vezetői maguk mennek el a gyűlésekre. Hogy a hormánynak ki lesz a jelöltje, erről meg csak pár nap muiva fognak határozni.

— Huszártiszt és földbirtokos párbaja. *Székesfehérvárról* jelentik: *Vay Miklós* huszárszázados és *Schlesinger Sándor* földbirtokos összeszólaikozásból kifolyólag súlyos feltételű kardpárbajt vívtak tegnap a Invassági laktanyában. A földbirtokos karján súlyosan megsebesült, *Vay gróf* kezefejen kapott könnyebb sebet.

— Adomány. *Özvegy Cibre Gergelyné* hat gyermekes özvegynek 10 korona 10 fillért küldött *Löbl Mihályné* szül. *Török Sári* és *Löbl Stefánia* Hunyaddobráról.

— Az aradi löportornyok veszedelme. Az aradi rendőrség a katonai hatóságok megkeresésére különös ügyekben folytat most nyomozást. Az aradi löportornyoknál történt allitólagos mérnyletetek tottét szükségesse a rendőri vizsgálatot. Ugyanis az utóbbi napokban az aradi löportornyok körül különös események történtek. A honvédség löporraktára mellett ugyanis egy éjszaka *revolverlövés* hangzottak el. Az őrség erre abban az irányban lött, anonaét a revolverdurranás elhangzott. Nyomban utána sötét alakot láttak fölbuskani, aki a figyelemre megállott. Bevitték a laktanyába és megálapították, hogy nem veszélyes egyen. Az illető *Drozavuj Janos gaji földműves* volt, aki becsipett állapotban a löporraktár felé botorkált. Miután kiderült, hogy semmi bűnös szándék se vezérelte, szabadon engedték, azonban ez ügyben is megindították az eljárást köteleességszerűen. Kévéssel ezután a várbeli löportorony éjszakai csendjét zavaria meg *fegyverlövés* saja. Itt is az őrség használta fegyverét, mert gyanus zörgést hallott. Kiderült azonban, hogy nem kémek jártak a raktar környéken, hanem kobor kutyák és a tuléber ör azokat vette célba. Néhány nap muiva ugyancsak a városi löportorony mellett használta fegyverét az egyik ör. A katonai parancsnokság utasítása alapján a löportorony örök egyikének fegyverét söréttel töltik meg, hogy a gyanus egyént könnyebben lehessen eltalálni. A celzas ugyanis sokkal könnyebb a sok söréttel fegyverrel, mint azzal, amelyet csak egy golyóra töltenek. Az az ör, akinek fegyvere egy golyóval volt töltve, észrevette, hogy a löportorony közelében gyanus alak ólalkodik. Azonnal ceuzott, de nem talalt es a titokzatos ember elmenekült. Ha es az ör megvárta volna, amíg kurtarsa a torony hátulsó részéről előjön, akkor valószínűleg megsebeszték volna a gyanus embert, mert a sörétes fegyverrel könnyű talalni. A rendőrség ebben az ügyben is nyomoz, de még nem tudtat megállapítani, hogy bűnös szándéku alakok bujkáltak e a löpor raktar közelében?

— Nyakszirtmervedés egy bécsi kaszárnyában. *Bécsből* jelentik: Egy es tilap azt a hírt közli, hogy a III. kerület egyik kaszárnyájában fertozó betegségnak jöttek nyomára, melynek következtében hat katonát már atszállítottak a helyőrségi járványkórházba. A legszigorubb óvintezkedéseket foganatosítottak, a kaszárnya katonáinak már négy nap óta nem szabad ki-mozdulni az utcára. Azt hiszik, hogy a beteg katonák *nyakszirtmervedésben* szenvednek.

— A behívott városi tisztviselők fizetése. Megirtak, hogy a tanacs, hivalkozással a városi fizetési szabályrendeletre, a kivételes katonai szolgálatra behívott tisztviselők és rendőrök februári fizetését nem utajja ki. Értesülésünk szerint *Vannay Gyula* tanacsnok a pénzügyi bizottság legközelebbi ülésén szóvá teszi ezt a rendkívül szomorú ügyet és azt javasolja, hogy a bizottság tegye meg a kezdeményező lépést oly irányban a törvényhatóságnál, hogy es tekintsen el a rideg szabályrendelettol és a súlyos katonai szolgálatot teljesítő behívottak családját mentse meg a legkétségebejtőbb nyomortól, nélkülözésitől.

— A keményfejű ember. *Budapestrol* jelentik: Ma reggel *Hegyi Radicsovics Miodor* beallított *Rókai Jakab* cipőfelsőrészkészítő *Rózsa-utca 18b.* számu lakásába és adósságát követelte. Ezen összeveszttek. *Rókai* revolvert rántott elő és *Radicsovicara* lött, akinek a golyó a fülét furta át. *Radicsovics* erre megrohanta *Rókait*, kicsavarta kezéből a fegyvert és kétszer támadójára lött. Mind a két golyó *Rókait* a homlokán találta és a kemény koponyáról visszapattant úgy, hogy csak jelentéktelen borsértülést okozott. A rendőrség megindította az eljárást.

— A bajai szerb izgatók tanár vezére. *Szabadkárót* jelentik: Mint ismeretes, néhány nappal ezelőtt letartóztatták Major Béla váci polgáriskolai napidijas tanárt, akit izgatással vádoltak meg. Major januárig Baján működött és ebben az időben vezette a bajai szerb propagandát. Major, akit közben szabadlábra helyeztek most egy fővárosi lapban nyilatkozatot tett közszó, mely szerint őt csak tévedésből tartóztatták le, egyben azt állítja, hogy az ügyészségen tetleg bántalmaztak. Ezzel azonban illetékes helyen kijelentik, hogy Major nem tévedésből tartóztatták le, hanem azért, mert bajai tartózkodása idején igazolt, hogy Vácot polgáriskolai tanár. Azonban nemcsak igazsáért, hanem sikeresítésért is megindították ellene az eljárást. Teljesen aseptikusan Major az az állítja, hogy őt az ügyészségen bántalmazták, ép így valóban az, hogy tartalékos zászlós.

— Egy nagyváradi bank fölszámolója. *Nagyváradról* jelentik: A Nagyváradi Bank és Kereskedelmi R. T. igazgatósága tegnap ülést tartott és kimondta, hogy február 8-ára közgyűlést hív egybe, melyen javasolja, hogy az intézet föl számolasson. Az intézet a Nagyváradi Bankszövetkezetből alakult ezelőtt három évvel 250.000 korona alaptőkével. A bank közgyűlése tavaly az alapítók 500.000 koronára emelte fel, de ezt nem tudta keresztívinni. A Stern és Fuchs cég 1912-ben csődös került, a Szántó céggel fizetésképtelen lett, úgy, hogy az intézet erejét meghaladó részvétel miatt súlyos veszteség érte. Az alapítók lele elvesztett és így a fölszámolás elkerülhetetlené vált.

— Eltűnt értékpapír címen mai számunkban azt közöltük, hogy 3600 korona értékű magyar koronajáradék kötvények, melyeket Lengyel Lőrinc butorgyáros az aradi államjogszághoz szállítandó butorok kaucióként helyeztet el, eltűntek. Kzen bűntudásunk annyiban téves, amennyiben nem a 3600 korona értékű kötvények tűntek el, hanem ezen kötvényeknek az aradi királyi adóhivatalnál történt letétbe helyezésére vonatkozó letéti nyugta veszett el Lengyel Lőrinc butorgyáros kezén. Minthogy az aradi királyi adóhivatalnál letétben lévő kötvények átvétele letéti nyugtára vezetendő elismervény ellenében történhetik meg és mert Lengyel Lőrinc butorgyáros az őrizetben volt letéti nyugtát megtalálni nem tudta: emellett az aradi királyi jogszághoz felhívta Lengyel Lőrinc butorgyárost, hogy ezen állítólag elvesztett letéti nyugta megsemmisítése iránt az eljárást indíttassa meg. Ennek eredménye a „Budapesti Közlöny” folyó évi 24. ik számában megjelent közlemény, mely nem elvesztett kötvényekről, hanem elvesztett letéti nyugtáról szól. A kötvények tehát az aradi királyi adóhivatalnál megvannak és mihelyt az aradi királyi törvényesít a nyugtát semmisenek fogja nyilvánítani, Lengyel Lőrinc butorgyáros az óvdeák gyanánt letett koronajáradék kötvényeket az aradi királyi adóhivatalnál akadálytalanul föl fogja vehetni.

— Új fényképek láthatók. Ismét Weiss Hugó kirakataiban a mai napot. Valahányszor Weiss Hugó új képekkel lép a nyilvánosság elé, mindig nagy vonzódással bírnak és igen sok nézője van. Weiss Hugó fényképei magukban foglalnak valami különös, szépséget, eredetiséget, ötletességet, minden egyes képeben találunk valami újat, valami tetszetőst. Weiss Hugó műterméből kikerült fényképek, a megrendelőiknek nagy örömet szereznek, mert nemcsak művészi kiállításon keltenek feltűnést, hanem minden egyes műharmánál, kik a fényképezést iránt érdeklődnek. Weiss Hugó műterme az idei farsangi évadban bizonyára nagyon sok hívőre, megrendelőre fog szert tenni, mely felvételik, az öltözőknek letoglalása miatt, kérésük előjegyzés szerint. Telefon 211. eszközöltetni. Weiss Hugó kollekcióiban óhajta bemutatni a farsangi felvételeit, melynek kíváncsian nézünk elébe.

— Aranylakodalmom. Szép családi ünnepség folyik le szombaton Vasgoston, amelyben nemcsak az egész község társadalmi vesz részt, de a megkapó ünnepségen Aradról is igen sokan lesznek. Szalay Manó világosi kereskedő, aki hosszú éveken át Aradon lakott és neje Deutsch Zsani, Szalay Arnold dr. aradi ügyvéd szülei házasságuk 50 éves évfordulóját ünneplik meg szombaton.

— Legjobb hegedűhurok és ütőtollasdrák. *Korpa* Izsónál kaphatók.

— Ahol a bíró is kivándorlási ügynök. *Sátoraljaújhegyről* jelentik: Nemrégiben történt, hogy Kótiuk Miklós nagyráti földműves hamis bizonyítványok segítségével akarta kicsempézni a határon Juhász Mária és Bajza Erzsébet fiatal parasztleányokat. A sátoraljaújhegyi rendőrkapitányság a kivándorlási ügynökösökkel foglalkozó földművest tiltott kivándorlás közvetítéséért 15 napi elzárással és 120 korona pénzbüntetéssel sújtotta. A vizsgálat során megállapították, hogy Kótiuk Miklósnak a községi bíró büntetésa volt, mert ő készítette a hamis bizonyítványokat a kivándorlók részére. A bíró ellen megindult a büntető eljárás.

— Hatvany-Deutsch Sándor báró az aradi gyáriparosokhoz. A Gyáriparosok Országos Szövetsége aradi Fickjának legutóbbi közgyűlése Fábry Sándor dr. elnök javaslatára táviratban üdvözölte Hatvany Deutsch Sándor bárót, a Szövetség alelnökét, aki tudvalevőleg aradi származású és a város ipari fejlődése iránt mindenkor hűvölő érdeklődést tanúsít. Hatvany Deutsch Sándor báró az üdvözlésre a következő tavrattal válaszolt: „A magyar gyáriparosok országos szövetsége aradi tekintetes Elnökségének Arad. — Őszinte köszönettel vettem közgyűlésük alkalmából küldött üdvözlő sürgönyöket és elismerésüket. Rendkívül szeretetteljes megnyilatkozásáért ezúton meleg hálámot fejezem ki. Hatvany Deutsch Sándor.”

— Titokzatos repülőgépek az orosz határszélen. *Lembergől* jelentik: Przemias felett az éjszaka utokzatos repülőgépet láttak. Az aeroplán sokáig tartózkodott az erődírmények felett és megvilágította a környéket. Tartózkodott felett is láttak reflektorokkal dolgozó repülőgépeket. Azt hiszik, hogy orosz aviatikusok teljesítenek kém-szolgálatot.

— Az aradi jégpálya. (*Panassos levél.*) Te-kintetes Szerkesztőség! Az aradi korcsolyázó egyesület minden évben pontosan beszedi a tagági díjakat, akár adott az uristen jeget, akár nem. Azzal azonban már nem törődik, hogy a tagok korcsolyázni is tudjanak. 3 nap óta tartó 7—9 C° mellett egy kis gondozással (jégvizálás, locsolás) talán meglehetne kívánni, hogy a pálya nyitvatartassék. De ha az igazgatóság a kávéház fölött termében nézi a hőmérőt, nem is gondolhat arra, hogy éj idején néhány munkással a jeget hízlatassa, locsolassa, pedig a befolyt tagdíjakból ennyi áldozatot meglehetne hozni, mert ily hideg mellett gondozott pályán (Budapest) már vigan karcokják a 8-asokat és a (magyarul) bognikat. Ébredjünk már fel tek. Igazgatóság, sok leányka és diák, no meg felnőttek is várják a jeget.

— Felborult személyvonat. *Drezdából* jelentik: A Reichenautoi Zittauba induó személyvonatot Reichenautoi néhány kilométernyire erős szélvihar támadta oldalba. Az orkan a vonatot felborította. Eddig ismeretlen okokból tűz is támadt és több személykocsi elpusztult, de az utasok életében nem esett kár.

— Öngyilkosság tözsdeveszteség miatt. *Berlinből* jelentik: Tegnap este Luther lelkészét felkereste egyik ismerőse és reggelre kelve mindkettőjüket holtan találták a lelkész lakásán. A rendőrség széleskörű nyomozást indított az ügyben és elárta azt hitték, hogy a két férfi rablőgyilkosság áldozata, később azonban bizonyosodott, hogy öngyilkosságot követtek el. Állítólag nagy tözsdei veszteségek kesztették őket a halálra.

— A t. kereskedelmi és Irodai alkalmazottak figyelmébe! Tisztelettel értesítem, hogy február hó elején a Pichler Sándor írógépvalalattal kapcsolatosan, annak helyiségében. Házinger-utca 5. új esti könyvelesi tanfolyamot nyitok. Tandíj havi 10 korona. Engel Mór tanfolyamvezető. 827

— Elvesztett sál. Elvesztett ma este a színházból kijövektor egy világos krep sál. A megtalálót kéri a tulajdonos, hogy a sálát vigye a lap kiadóhivatalába.

— Egészségünk fentartására igyunk Lip-pafüredi Apollo-örvizet! Szénsavdus kristály-úszta és igen olcsó természetes ásványvíz. Fő-raktár Kardos Miklós ásványvízkereskedőnél Arad, Deák Ferenc-utca 86. Telefon 686. 769

— Házassulandók figyelmébe! *Jegygyűrűk*, pompás *brillians* ékszerek és *aranyárúk* egyedül a készítőnél nagyválasztékban legolcsóbban kaphatók. *Waldmann I. ékszerműves, Arad, Szabad-ság-ter 14.* 601

— A legmegbízhatóbbak a Messenger-bojok. Telefon 816.

— Fizetésképtelen kereskedők egyesíté-sét és moratorium megszerzését elvállalja „Ke-reskedelmi Egyesület” iroda Arad, Simonyi-utca 9. sz. Telefon szám 828.

TARKASÁGOK.

(*A keresztnév.*) Egy szimpatikus aradi fiatal-em-ber életét nagyon elkésztette keresztnéve: a fiatal-em-bert ugyanis Mór nak hívták.

Addig kesergett, míg elhatározta, hogy segít a dolgon. Egy ismerős könyvkereskedőhöz ment a név-jegyket rendelt s hogy a gyűlölt keresztnévet eltün-tesse, meghagyta, hogy keresztnévét Mór helyett sze-rényen M. Mártonnak szedjék. Így gondolta, a régi keresztnév majd kikerül a forgalomból.

A névjegy ma lett kéz. S a fiatalember bűszkén mutatta egy barátjának. Várta a zenialis ötlet hatá-sát, de barátja mosolyogva kérdezte tőle:

— Micsoda furcsa keresztnéved volt neked ezelőtt?

— M—i—i?

— Furcsa keresztnéved! Ami még a Móránál is csunyasabb!

— Hogy érted ezt?

— Hát nézd meg a névjegyed!

A névváltoztató ránézett a névjegyre s a követ-kező pillanatban hanyat vágódott. A névjegyben en-nyit:

SCHER M. MÓR

(*Szerellem.*) Egy brüsszeli lap írja ezt a his-esetet:

A Theatre Libre előtt egy izgatott ember sétált. Odabenn már javában folyt az előadás. Valakinek fel-tűnt a sötét arcu ember, aki már egy fél órája járt alá s fel a színház előtt.

— Mire vár? — kérdezte tőle.

— A feleségemre, — felelt az sötétén — benne van a színházban a szeretőjével. De most itt megvárom őket s agyonlövöm mind a kettőt!

Randór nem volt közelben s a rémes titokba be-avatott fiatalember — véletlenül a színház rendezője — egy pillanatig tanácstalanul állt, de aztán ha-tározott.

Bement a színházba. Épen szünet volt. Kibépett a lámpák elé s beszédet intézett a közönséghez:

— Uraim és hölgyeim! Egy urnó van itt a földszinten a barátjával. Az urnó férje kint vár, hogy az előadás befejeztével agyonlője a párt, amint az utcára lépnek. A szituáció igen komoly. Csak egy uton menekülhet meg a pár, úgy, hogy az urnó jó-hire se szenvedjen csorbát. Most eloltjuk az összes lámpákat. Öt percig teljes sötétség lesz s a sötétség-védelme alatt az urnó és kísérője a mellékajton el-hagyhatják a színházat.

A lámpák elaludtak s öt percig teljes sötétség-volt a színházban.

Öt perc múlva kigyultak a lámpák. De a néző-tár töresen maradt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31.

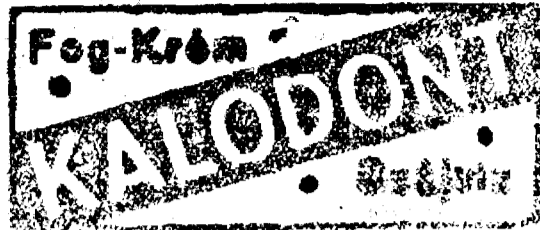
Amint előre jeleztük, az időjárás ismét bi-dogra fordult, sőt fagyott is és a vetések védte-tenül állanak.

A gabonaárak iránzata lanyha.

Elkelt a mai piacon:

800 mm. buza	20 60—21 20
800 mm. tengeri	9 00—12 00
Rozs	19 00
Árpa	20 00
Zab	20 00

Az árak száz kilogrammonként koronákban je-lentődök.

Budapesti áru- és értéktőzsde.
Táviraft tudósítás.

Budapest, január 31.

Kézsára.

Amerika változatlan kínálat mérsékelt, vételkedv gyenge. 5 ezer mm. 5 fillérral olcsóbb.

Határifó.

Dél	3 Arad	3 Arad
árifó	árifó	árifó
Buza 1913. Aprilisra 11 72—11 73 11 72—11 73		
Buza 1913. októberre 12 23—12 24 12 20—12 21		
Rozs 1913. Aprilisra 0 07—10 09 10 — 10 01		
Rozs 1913. októberre 9 69 9 70 9 65 9 66		
Tengeri 1913. májusra 7 69—7 70 7 67—7 68		
Zab 1913. Aprilisra 10 66—10 67 10 61—10 62		
Zab 1913. októberre 8 87—8 88 8 84—8 85		

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (jan. 31.)

Magyar hitel	814 —
Osztrák hitel	618 50
4% koronajáradék	84 37 1/2
Osztr.-magy. államvassal	712 —
Jelzálogbank	431 —
Lezámitolóbank	515 25
Hazai Bank	288 50
Magyar Bank	576 50
Kereak. Bank	3732 —
Rimamurányi	708 50
Salgótarjáni	750 —
Közuti Vasút	680 75
Városi Villamos	370 —

Bécsi értéktőzsde (jan. 31.)

Osztrák hitel	618 50
Magyar hitel	813 —
Osztrák-magyar államv.	701 —
Déli vasút	108 50

A Temesvári Lloyd-társulat terménycsomótáraz hivatalos megjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben) 913. jan. 31. Buza 75 kilogrammos 20 55—20 65, 75 kilogrammos 20 65—20 75, 77 kilogrammos 20 85—20 95, 78 kilogrammos 20 95—21 05 Rozs (prima) 18 10—18 20 (közep) 17 90—18 —, Arpa (sertőző) 20 05—20 35, (takarmány) 18 10—18 30, Zab (prima) 20 60—20 80, (közep) 19 00—19 40, Tengeri régi, (magyar) 10 70—10 90 új 10 80—11 20, (román) régi 19 25—19 25, új 10 30—10 50 Burgonya 100 kgr. (fehér) 5 60—5 70, (rózsás) 6 20—6 40.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1913. február hó 1-én:

C) Bérlet C) Bérlet.
Ivánfi Jenő a budapesti Nemzeti Színház művészeinek vendégfelléptével:

Judit.

Tragédia 5 felvonásban. Irta: Hebbel Frigyes. Fordította: Ivánfy Jenő. Rendező: Kesztler Ede.

SZEMÉLYEK:

Judit	Kápolnay J.	Arszad	Polgár S.
Holofernes	Ivánfi Jenő	Daniel	Delli Lajos.
1. ső kapitány	Kahler K.	Samaja	Balázs B.
2. ik kapitány	Keller István	Josna	Hajdút K. L.
Mirza	Novák Irén.	Achior	Herold Ede.
Efraim	Dr. Beregi S.	Sámuel	Várnai Jenő.

Kedvets este 8 órakor.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NYILTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen drága jó gyermekünk

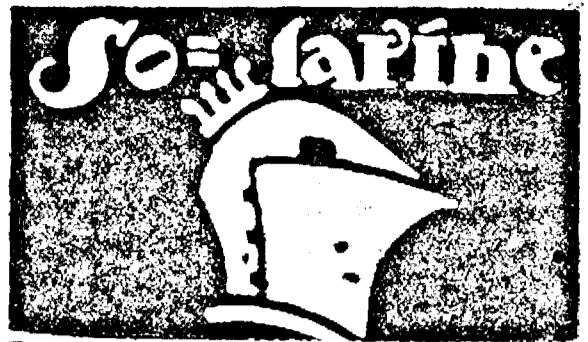
Nagy Sándor

VI. reáliskolai tanuló

temetésén résztvettek; kiörösen a m. t. tanári karnak, ugyazintén felejthetetlen drága gyermekünk tanuló társainak, kik jelenlétükkel a ravatalra helyezett koszorúkkal mélyen sujtott szívünk fájdalmát enyhíteni igyekeztek, ezuttal mondunk köszönetet; miután képtelenek vagyunk mindazoknak egyesekint megköszönni a mélyen sujtott szerető szülői szívhez intézett igaz részvétüket, kik meg tudták felejthetetlen drága gyermekünk tragikus elhalálzásával soha el nem múló háttartalan fájdalomukat érteni.

Arad, 1913. évi január 31-én.

Nagy János és családja.

Schicht Solarine fémtisztító

pompás fényt varázsol fémekre, nikkelt-, réz-, ezüst- és aranytárgyakra. A fényt legtovább megtartja! Szavatoltan mérge- és savmentes és a használatban a legolcsóbb, mert kiadós és szabadalmazott takarékosági csepegtetővel van ellátva. Nagy olajtartalmánál fogva természetes védelem fémek számára, azok izzadása, foltossá és rozsdássá levése ellen.

9388

Tartozik a Követel

praktikus

kézi zsebfüzet

kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ara 20 fillér.

57—1913.

Tözmiske község előjárósága.

Árverési hirdetmény.

Tözmiske község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Tözmiske község tulajdonához tartozó vadászati jog az 1883. évi XX. t. cz. 3. §-a értelmében (6) hat évi időtartamra vagyis 1913. évi augusztus hó 1-től 1919. évi augusztus hó 1-ig terjedő időre 1913. évi február hó 20-án d. e. 10 órakor Tözmiske község házában tartandó nyilvános árverésen legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Tözmiske, 1913. évi január hó 22.

Kirillovits István,

Jegyző.

Tamás Demeter,

bíró.

Meghüléstől származó bajok.

Az átmeneti hónapokban — tavasszal és ősszel — kisebb-nagyobb szenvedéseknek van kitéve az emberiség. Eppen azért ezekben az időszakokban, amikor bizonyos mértékben a betegség a levegőben van, ajánlatos a kettőzött óvatosság. Nagy gondot kell fordítani az öltözködésre, másrészt vigyáznunk kell, még pedig fokozott figyelemmel légzőszerveink egészségi állapotára; mert a nyálkahártyák azok, amelyek a testnek szükséges levegővel először érintkeznek és amelyek ellenállóképességgel kell hogy bírjanak. Aki légzőszervei rendes ápolásával szervezetének biztos védelmet szerzett, az a tüdőbajok felől nyugodtan alhat.

Azok közül a szerek közül, melyeknek hivatalosuk a légzőszervek ápolása, első helyen áll az orvosok által már évek óta ajánlott Sirolin „Roche”, mert ez még tüdőbajoknál is igen kiváló hatású. A Sirolin „Roche” megkönnyíti a köpetkiválást, megszünteti a köhögési ingert, éjszakai izzadást, lázt és a légzőszerveket ellenállóvá teszi. A Sirolin „Roche”-t éppen ezen tulajdonságai teszik alkalmassá az ugynevezett tavaszi és őszi kurákra. A gyógyszer használatát kitűnő ize folytán gyermekek is kedvelik. A Sirolin „Roche” étvágygerjesztő, emésztést elősegítő, közvetve tehát erősítő hatású és növeli a testsúlyt és a közérzetben is lényeges javulást szerez.

Látjuk, hogy a Sirolin „Roche” egészséget

teremt és azt megvédi, tehát ez a kellemes ízű háziszor nélkülözhetetlen a meghülésből származó bajok ellen.

Köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál már az első korty után enyhítő oldó hatásától megkönnyebbülést érez a beteg. A Sirolin-kúra az ember egész szervezetére valóóságos jótétemény.

Kérdezze meg talán-orvosát és az szívesen fogja ajánlani a légzőszervek betegsége ellen.

A Sirolin „Roche” minden gyógyszertárban kapható. Mindenütt határozottan Sirolin „Roche”-t kérjünk és hamisított utánzatokat utasítsunk vissza. Maradjunk meg a Sirolin „Roche” mellett és tartsunk házi gyógyszertárunkban belőle kéznél mindig egy üveggel.

Pathefonok

és Pathe-lametek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek, mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz. a Fehér Kereszt-tel szemben.

URÁNIA

1913. évi február 1., 2. és 3-án
szombat, vasárnap és hétfőn

SAHARET.

AZ ÁLARCOS TÁNCOSNŐ.

Dráma 3 felvonásban.

Főszerepben **SAHARETTEL**,
a világhírű táncosnővel.

21

Nyomtatványok

izléses és eszes kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

Apró hirdetések

LEVELEZÉS.

„Havas Gyepár“

a legjobb akarat mellett sem ígérhetem. Soraimból megtudhatod okát. Csókolunk sokszor apus páli.
811

„Xenophon“

jelige alatt főpostára ma levél ment.
818

Melyik

nemeslelkű urind segítené egy jobb sorsra érdemes urat tanulmányában, az írjon „Örökké hálas“ jellegre a kiadóhivatalba. 824

OKTATÁS.

Kereskedelmi szaktanfolyam,

mely már 5 éve áll fenn, ujabban a „Gyakorló gyorsírók társasága Budapest“ szakfelügyelete alatt áll és a vizsgálatok is a fenti egyesület által kiküldött bizottság előtt történnek. A gyorsírást továbbra is László Lipót ur okl. gyorsírás-tan. adja elő. Február hó 1-én új tanfolyam veszi kezdetét mérsékelt tandíjakkal. A gépírás tanítás díjtalan. Vezetett növendékeim részére az állásközvetítés díjtalan. Telefon 5-13 Ziffer Sándor Andrássy-tér 21. szám. I. emelet. 718

Magántanulókat

gimnázium, reál és polgári iskolák összevont vizsgáira is mérsékelt díjazással előkészít felelősséggel I. sz. Fiuinternátus Chorin Aron utca 1. sz. 816

Kereskedelmi magántanfolyam.

Mérlegképes könyvvitel, gyorsírás, gépírás, keresk. számtan, magyar-német levelezés rö id idő alatt, e sörangú erők vezetése alatt mérsékelt tandíj mellett elsajátítható. Pichler Sándor írógép-vállalata, Hasszinger u. 5. Beiratkozások a február 1-én kezdődő cursuskra már most eszközölhetők. Telefon 308. sz. 658

ELLÁTÁS.

Jó házi kosztot

keresek február 1-re „Pubi“ jel-igére. 814

INGATLAN.

Bérlés

3-400 m. h. jó minőségű bérlés kerestetik gazd. épületekkel és lakóházakkal, városához vagy vasúti állomáshoz közel jó ut mentén tavassal vagy őszi átvételre. Cím a kiadóhivatalban. 785

LAKÁST KERESNEK.

4 vagy 5 szobás lakást keresek fürdő-, cseléd- és előszobával, gáz, vagy villamos világítással, azonnalra vagy május 1-re. Levélcímem: Just Ferenc, M. & V. üzletvezető helyettes. 771

KIADÓ LAKÁS.

Lehner György-u. 8. sz. alatt egy 3 szobás lakás mellék-helyiségekkel és vízvezetékekkel, azonnal kiadó. 786

Szent László utca 9. szám alatt 6 szobás modern ur lakás májusra kiadó. 780

A város legzárbb

helyén egy szép utcai butorozott szoba, külön bejárattal, azonnal kiadó Villanyvilágítás. Bővebbet Szabadság-tér 22. 804

Thökoly Imre

utca 55. sz. alatt 3 szobás utcai lakás minden hozzátartozóval, üvegezett folyosó, kerttel, vagy anélkül május 1-ére kiadó. Szükség esetén vízvezeték lesz. 810

Verbőcsy

utca 5. egy kétszobás utcai modern lakás május 1-re kiadó és egy elegánsan butorozott utcai szoba március 1-re kiadó. 817

Elegánsan

butorozott külön bejárattal utcai szoba február 18-ára kiadó. Párenyi-u. 8. sz. 822

Modern

4 szobás lakás azonnal vagy május 1-re kiadó Bővebbet: Telefon 896. sz. alatt. 825

Kiadó

azonnal egy elegánsan butorozott szoba Deák Ferenc utca 40a. gőrg kat. bérház. 816

ALKALMAZÁST KERES.

Elm

Deutsches Fräulein sucht Stelle zu grosseren Kinder, geht auch auf's Laud. Briefe an H gedüs hirtlap-iroda Nagyvárad. 812

Ügyes

vasalónő házhoz és házonkívül ajánlkozik. Damerter u. 32 a) Fábrián Ka ica. 821

Házvezetőknök

ajánlkozik középkorú nő, ki jól tud főzni, magános uhoz, esetleg vidékre is elmegy. Özv. Zsiga Mihályné, György-u 52 818

VÉTEL ÉS ELADÁS.

C-bíllár

5 águ Kissling-gyártmány gázvilágításra eladó. Kövesdy, megyeháza. 790

Egy nagy

utazó férfi bunda kéz alatt eladó (falusi kocsiutakra alkalmas.) Megtekinthető, Deák F.-u. 40. I. em. 565

KÜLÖNFÉLE.

Elegáns

erkélyes olcsó butorozott szobához intelligens fiatalember lakótársat keresk. Cím a kiadóhivatalban. 809

Ingatlanforgalmi és Parcelázó bank Arad, Petőfi-utca 1. sz. Telefon 861. Pécskai-ut 15. sz. (volt br. Bánhidyttelek) eladunk kiváló fekvésű

háztelkeket

olcsó áron, előnyös kölcsönnyújtással, vagy 5 évi részletfizetésre. Telkeinkre igen előnyös építési kölcsönöket is adunk.
IV-7717.

14. sz. 1913. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. örvenyszéknek 1912. évi 25223 sz. végzése következtében dr. Sebestyén József ügyvéd által képviselt Caermó és Vitéke takarékpénztár javára 110 kor. és jár. erejéig 1912. évi december hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 610 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tengeri, sertések stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kijenői kir. járásbíró 1913. évi V. 4/1. sz. végzése folytán 110 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi október hó 30. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 110 korona 31 fillérben körül- lag már megállapított költségek erejéig, S-prósón leendő megtartására 1913. évi február hó 11. napjának délelőtti 11. órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog- nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kisjenő, 1913. évi február hó 27. napján.

Balassa

kir. bír. végrehajtó

1762-1913 P. szám.

Hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Dr. Pálmai Lajos kijenői kir. közjegyzői irodáját Kisjenőn 1913. évi január hó 26-án megnyitja.

Arad, 1913. évi január hó 24-én a kir. törvényszék, mint polgári bíróságól.

Dr. Popa s. k.

kir. törvénzéki bír.

Használt ólom megvételre kerestetik.

Taxamotors

Bér-autók

Telefonszám
818

2581
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 9. sz.

Jutalékos képviselő,

ki huzkülönlegességi fizetékben kereskedőknél, vendéglősöknél stb. jól be van vezetve, egy régi csehországi hentesárnyár és prágai sonka kivitelei cégeit fel-
vétezik. 8428

Pejskár freres,
Police n/Netujé, Bohéme.

797-1913. kb. sz.

Arverési hirdetmény.

Budapest székesfőváros VI. kerületi előjáróságának 61280/1912. számú határozata alapján az éjjeli mulató tulajdonosok országos önszorgalmazó egyesületének Aradon, Damjanits utca 12 szám alatti helyiségében lévő ingóságaira az árverést 1913. évi február hó 13-án délelőtti 9 órájára kiűzöm és annak foganatosításával Moldován Ödön r. hadnagyot és Probst Bela végrehajtót bízom meg.

Miről az érdeklődőket hirdetmény utján, Vigd r Samuel aradi lakost, Moldován Ödön r. hadnagyot és Probst Bela végrehajtót az árverési hirdetmény egy-egy példányával értesítem.

Green,

h. főkapitány.

Tavaszi

buza és árpa

vetési célokra kapható

Szücs Pál

aradi cégnél.

Telefon 613.

TELEFON 410.

WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőtőlvány termelő
ARAD Batthyány-u. 11.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives tudomására hozni, hogy az évi terméséből nagymennyiségű kiváló szép faj-
tisza dus gyökérzetű bor és
csemegefajta

szőlőtőlvány

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökere.
Portaile szőlővessző kerül eladásra mérsékelt árk mellett. Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgálunk.

WINKLER JÓZSEF ARAD,
BATTHYÁNY-UTCA 11. 571